

Ärsteisenöval

Georg Hauser.

Lahkeks tähelepanuks!

Palutakse raamatuid korralikult ja puhtad hoida. - Iga kaduma läind ehk äramääritud eksomplaari eest nõutakse kahjutasu raamatu hinna ja kõige suuruses.

Ed 12215

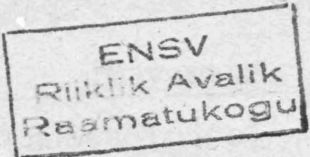

Georg Kaiser

ÜKSIKISED KÕRVAL

Rahvatükk 1923

viies vaatuses

Tõlkinud

Arthur Adson.

Draamateater Tallinnas 1924 a.

Vaatuste järgi

Iga eritegevustik on nimetat lühidalt:

"Pandivõtja" "Luise" "Neumann"
I II III

I vaatus.

(Pandiv. Luise. Neum.)

I. Pandivõtja. II. Luise III. Neumann.
Tütar Lüüsiinspektor Borsig.
Üks naine. Inspektori naine.
Vanaeit.
Neumann.

II vaatus.

(Pandiv. Luise).

I. Pandivõtja II. Lüüsiinspektor.
Tütar. Insp. naine.
Pansiooni perenaine Franz Krüger.
Toatüdruk.
Jaapanlane.

III vaatus.

(Pandiv. Neumann).

I Pandivõtja III Neumann.

Tütar. Porsig.
 Garderooleid. Ode.
 Bog.
 Portjee.
 Direktor.
 Isimene herra
 Teine herra.
 Dama.
 Politseinik
 Kaks venelest,
 Tänavarahvas.

IV vaatus.

(Pandiv. Luise)

I. Pandiv.	II Lüüsiinspektor.
Tütar.	Insp. naine.
Politseikomissaar.	Luise
Käskude täitja politsei-	Franz Krüger.
Isim. herra.	nik
Teine herra	
Politseinik.	

V vaatus

(Noma. Luise Pandiv.)

I Pandiv.	II. Lüüsiinspckt.	III Neumann
-----------	-------------------	-------------

AR Fr. R. Kreuzwaldi
 nim. ENSV Riiklik
 Raamatukoou

Ar 924
 Kaiser
 29495

Tütar. Insp. naine. Borsig.
Kohtuametnik Luise Ode.
Franz Krüger. Elsasser.
Pastor.

E S I M L N E V A A T U S.

Pandimaja. Hahkpaljas pikkruu. Gaasivalgustusega. Võrekaad. Rauast välisuks. Pandilaua (leti) taga üks sildiga: Pandiladu; Kirjutuspult; Klaasuks pealkirjaga (plakati) Erakorter.

Pandivõtja. (inimjäänus linna igapäevast - takseerides voodigarnituuri üksikuid tükke, ülesvaadates) Kümnetuhat.

Uks naine. (proletaarlik) Tuki pealt.

Pandiv. (raputab pead).

Naine. Kaheinimese komplekti eest? Vaip, madrats riidega ja udusuled sees: Kümme tuhat. Herrased - ärge omegi tuld nii väikseks keerake, ei näe niiti ega nõelasilma'

Pandiv. (kehitas õlga)

Naine. Uks kilo margariini' kui hind püsib kui tõuseb, siis pool. Selle eest magan külmal et krambid jäsemeis. See ristiinimeste vahel liig kallilt maksot'

Fahdivõtja. Ma ei või rohkem anda.

Naine. Lõpp vaidlusel. Kõheleja kaob kõne-
toolilt. Protestiga. Kolitsej tühjendab saali.
Tore lad poissid. Lõhnatad kui libud.
Pandiv. Siin on teie lina.

Naine. (pampusidudes) Kõik kümne tuhande
eest. Kogu Balkon ühes soliidse viietoakorterri-
ga. Kortterikomisjoni poolt kinnitet. 10-aastane
leping. See vesi kõigil kordadel. Nii see teile
juba sobiks. Mulle teisiti.

Neumann. (moonarr, astub sisse, käes nahk-
kohver)

Haine. (Neumannile) Seal tantsisklevad
need miljonärid sisse. Tähelepanna - nüüd teame,
kes need hinnad alla suruvad. Ühe pudeli Mampe-
likööri eest priljantsõrmus panti - holla, au-
tosse, ja mind!

Neumann. Kas loovutate mulle oma auto? Iga-
tahes võtan vastu käsimusuga.

Naine. Neljaistmelise, klaasverandaga. Herra
pandimaja direktor maksab mulle sellele bensiini-
nõiduse kaheinimese veedigarnituurivest.

Neumann. See olenoks sellest, kes selle peal
lamab.

Naine. (naerab) See veel tõmbaks. Üks säle
suplus ingolokubagilt peatühnavalt.

Neumann. Arvasite ühnsõnaga.

Naine. (jällelõppu lehtisidudes) ...

Ainult, et see minu huvitab - siin oleme ni
oma lari juba lõpetand - kas annaksite mi-
dagi sarnase kümne tuhande eest. ...

Neumann. Armas proua, küsige mult, mil-

mal on uus aasta vana kalendri järgi -

Naine. Juba sobitab. Teie ei taha rikkuda
pandimaja direktori taju - sark on ju rihu-
le lähemal kui kuub' - (Pandivõtjale) Non- ...

Jaks kümne - Iga aeg kärkseid püüa ...

Pandivõtja. (lukkab voodigarnituuri kore-

vale - astub klaasukse juurde - avab - ütleb)

Kviitungi. (seebanüüd voodigarnituuri kokku) teen

Tütar! (kasvus külgardund - astub klaas-
uksest sisse, kirjutab puldil)

Kuupalju?

Naine. Terveni kümne tuhat üheprunt-

voodi eest, preili'

Pandiv. Kümnetuhat ühepeapadja - salg-

koti - voodilina eest.

Tütar. Kellelt?

Naine. Proua Emma Bruschoff, Grenadeoristi

tänav II - teine 6a parterr - uks 17. (Neu-

mannile) Peenike Linnajagu, oks? Tulge kord

kohvile. Teil on ju nüüd minu aadress.

Neumann. Kui voodi panti pand -

Naine. - loon ma te selle eest jälle tagasi.

Neumann. Koh, teil pole ju sugugi aimu nin-

jadest!

Tütar. (annab naislele kviitungi ja raha).

Naine. (poidab raha tasku - ära).

Pandivõtja. (viib pauna pandiladusse).

Tütar. (klaasukse kaudu ära).

Neumann. (avab kohvri - võtab sellest fraki

ühes vestiga)

Pandivõtja. (tulob tagasi).

Neumann. Frakk ühes sobiva vestiga. Peaaegu

uus. Tellit töö. Siidvooder. Laitmatus seisukor-

ras. Olge head.

Pandivõtja. (uurib frakki) Plekid.

Neumann. Kus? - Väike sektijalg. Mis nüüd
sekt plekke jätab - sekt tänapäeval. Olge head.

Pandivõtja. Nelikümme tuhat.

Neumann. Teht.

Pandivõtja. (klaasukse poole - lausub).

Kviitung.

Tütar. (tulob - puldi juures) Kui palju?

Pandivõtja. 40 tuhat ühe fraki - frakkvesti

eest.

Tütar. Noh, millelt?

Pandivõtja. Mii ja clukont?

Neumann. Olge head Otto Niemann, kaup-
mees - Tsirkusplats 16 - Pansioon Ilviira.

Olge head.

Tütar. (annab Neumannile kviitungi ja
raha).

Neumann. Oige. Tänan. Tänan otsekoheso-

lt. Olge head. Aupaklikult. (ära)

Tütar. (klaasukse kaudu ära).

Pandivõtja. (laotab fraki pandilauale -
toob bensiinipudeli ja puhastab
frakki. Sellejuures lukkab ta kogemata pu-
deli ümber, mis omast laiaast kaelast üle-
valab fraki. Pandivõtja seab esiteks pudeli
jälle püsti - siis kompab ta läbiniisutat
frakki; lõpuks sorib ta fraki sisetaskut
ja tõmbab välja kirja, mille ta ühe rüti-
kuga ettevaatlikult ärakuivatab. Tähele-
panevalt katsub ta adressist aru saada -
keerab kirja nii ja teisiti - ja paneb ta
jälle frakitaskusse. Uhes fraki ja vesti-
ga läheb ta pandiladusse)

Uks vana eit. (- väikokodanlik - astub
sisse, kaasas mingi pikk
ajalehepaberisse mähit asi, mida ta kart-
likult katsub peita - ootab pandilaua juu-
res - köhib).

Pandivõtja. (tuleb pandiladust) Soovite
lunastada?

Eit. Kas ma olen nüüd pandimaja konto-
ris? See tee on mulle siamaani tundmatuks
jäänud. Teiste sõnadega - ma pole veel ku-
nagi midagi panti pannud. Tuleb, ju see
samm ainult siis ette võtta - kui olud
sarnasteks muutuvad. Väike möödaminev kitsi-

sikus. Minu mees on laige - ja tema heigekassa arst
keelas tal kõigepoolest suitsutamise. Kui kõha on,
- siis ei sobi suitsutamine kuidagi õnnistavalt.
Rõgavalmistavad ollused peavad saama välja ae-
tud. Nii siis peitsin ma tema armsa piibukese
ära - ja väheajaks tahaksin ma seda panti panna.
Ma näitan teile kohe seda väikest asja. (koorib
piibu välja ja annab Pandivõtjale).

Pandivõtja. (vaatleb piipu)

Tit. Ega ta ole ju mingi väärtasi kullast
ja hõbedast - aga nii palju mälestusi on teiega
seotud. See kakskümneviis sai hõbepulmaks pea-
le maalitud - ja topsud selleks puhuks uued pan-
dud. Ehk on kaan hõbedast -

Pandivõtja. (tagasi andes) Seda ei või ma
pandiks võtta.

Tit. (lühike ohnatus - pakib juba sisse)

Teie ei võta piipu. On ju nii vähe kogemusi.
Ma juba kahtlesingi. Iseseosest mõista olin ma
kõigeks ettevalmistet - aga inimene loodab, nii-
kaua kui ta elab - jaa, niikaua kui ta elab - -
Vabandage et eksitasin - tegin seda kõige pare-
mate mõtetega - aga teie seda mulle pahaks panc -
(Eksib vähe otsides sissekäiguust) Nüüd satun

ma veel eksi - ei, siit tulim ma sisse - (hrra)

Pandivõtja. (vaatab enese ette - astub pan-

dilattu - tuleb frakiga tagasi, Võtab kirja si-
setaskust - nurib unesti aadressi - lõpuks ot-
sustab kirja avada - loob. Pärast lugemist jääb
ta kumargil asendisse, ainult arapöörd näkka
kogub pinev järelnõtlus. - Kui välisuks ava-
geb, kahnab ta ruttu fraki kirjale katteks.
(Vanaeit tuleb jälle).

Eit. (värisedes) Argo tõeake mind ära,

armas herra. Ma jutustasin teile ebatõtt.

Meil on häda juba kaolani. Kõigis pandimaja-

des tuntakse mind juba. Tukk tüki järele on

läinud panti - moil on ainult veel paljad

seinad. Ajad on kõige kohutavamad, mis me va-

nad inimesed läbi peame olama. Sõja aegu ne-

li aastat nälgitud - ja pärast seda sattusime

oma mehega haigusse. Pajuk on päris surma-

otsus. Täide saatma peame selle ise. Sellest

keeldub riik.

Pandivõtja. (peaaegu kartlikult frakki

varjates) Mis te toote?

Eit. Võtke vastu mu piibukene. Üks tuba-

kapiip - ma tean - ta on kulunud ülalt kunni

alla - aga saab siis inimene õhku panti pan-

na, mida ta hingab?

Pandivõtja. Andke ta siis siia!

Eit. (villja pehklides) Mis ta eestis saab, üks-
tapuho. Tead ninolt, et oled lahkunud viimasest -

ja oma õnnetusega mitte lohakust ajanud. Jaxim

Pandivõtja. (lahkub aralt fraki juurest. -
jooksob klaasukse juure - rabab
ukse lahti - hüüab) Kviiitung!

Tütar. (tuleb, kirjutab pildi juures) Kui palju?

Pandivõtja. (juba jälle frakki varjates)

Kümme tuhat!

Eit. (pahvatab hüsteeriliselt naerma)

Tütar. Mis eest?

Pandivõtja. Riibu eest!

Tütar. Kellelt?

Pandiv. (järsult cidele) Mis on teie nimi?

Eit. Postisekretäari naine Johanna Schiess -

Spreetünav 90.

Tütar. (annab temale kviiitungi ja raha).

Eit. (ikka naerdes, haarab ajalehe-paberi
raha ümber - ära).

Tütar. (klaasukse kaudu ära).

Pandiv. (üksi - otsib kähku kirja välja -
avab pandilaua klapi - lükkab raske
riivi välisukse ette - astub akna alla - loeb
veel kord. Siis hüüab klaasukse poole) Tule

vähekeseks!

Tütar. (tuleb, imestab) Kus sa seisad?

Pandiv. (kirja otte lugedes) Armas Lu -

sellega kinnitan, et olen kätte saanud su kirja!

kolmeteistkümnendast, ja vastan kohe järgmise postiga. Sinu otsus oma elu võtta, juhtumisel, kui sa minult mingit teadet ei saa, lahendub sellega kõige paremini. Ma oletasin, et minu järsk vaikimine viimasel ajal oli küllalt arusaadav. Et sina aga selget vastust soovid, ilma milleta sa enam elada ei või, siis teatan sulle, et meie vahekorrad tuleb lugeda lõpetetuks. Sellega loodan ma sind kohustuskohaselt olla eemal hoidnud sammust, mis niisama raske kui mõistmatu. Sinu ettevõtu tõsiduses ei kahtle ma iseenesest mõista silmapilkugi. - Muide, sa võtad asju liig tõsiselt. Tuletan eriti meele noid õhtuid Kassinis - väike loosh paremal. Saan neid ikka rõõmuga mäletama nagu sõbralikult mälestab sind sinu Otto N..... (vaatab tütre poole).

Tütar. Mida sa lugesid?

Pandivõtja. Oma leidust ühes frakis - mida ma puhastasin ja ümberkallat pudelist märjaks tegin. Kunni taskuni - kus peitus see kiri - adress ja mark peal. Saatjalt kogemata jäänd läkitamata'

Tütar. Avat?

Pandivõtja. Mina avasin'

Tütar. Miks mitte postkasti? Ma lähen.

Pandiv. Pühkisin adressi ära. Bensiiniga, mille ümber kallasin. Tõukasid küünarnukiga külge - ja häving sündis - sokundite jooksul'

Tütar. (tõnna juure tulles) Ehk seltan mina?

Pandiv. (ühes tütroga kummardades üle kirja) Puha tindhall. Nagu kari pilv. Siin üks kriips, siin üks konks. Kõttotud kirjutuse jäänused.

Tütar. See on tähtis kiri.

Pandiv. Ses asjad ei tarvitsegi tagantkihtust. Juba ärasaatmise viivituse tagajärjed üksid võivad saada saatuslikoks - ei jõua see kiri aga kunagi pürale - - -'

Tütar. Saatja on ühes nime ja elukohaga meil pandiraamatust'

Pandiv. Me peame asuma teele. Ma muretsen kirja saatjale kätte - ja soletan talle loo ümberlõukat bensiinipudelist - Nüüd paistab see mulle peaaegu õnnelikuna juhuseks; et frakk oli plekkides - et ma teda hakkasin puhastama - ja pudeli ümberlõukasin' - Mis oleks muidu kirjikirjutaja hoolitusest võikind tekkida? Ääsi seda oneselt' -

ja küsi endalt edasi: kuid oleksin sattunud
 kitsikusse, kui sine mulle poleks nõu annud,
 kuid ma kirjikirjutaja kätte saan? Minu süü -
 ga, et adressi ära pühkisin? Utle lausa väl-
 ja: Inimesetapp' - - - Nii võib inimene
 tabat saada - lausa kripüval - ei tea mil-
 leks: patuks - või ärasoletusoks?!!!

 Tule, see on minu kiri.

Andav. See on minu kirjeleht. Kirjutage
 minu kirjelehel viivise tegevustega
 võivad saada anduriteks - ei jõua see kirj-
 leht kirjutada - - -

Andav. See on minu kirjeleht. Kirjutage
 minu kirjelehel viivise tegevustega

kirjutage minu kirjelehel viivise tegevustega
 kirjutage minu kirjelehel viivise tegevustega
 kirjutage minu kirjelehel viivise tegevustega
 kirjutage minu kirjelehel viivise tegevustega
 kirjutage minu kirjelehel viivise tegevustega

Lüüsiivalitsuses.

Naaleadi õlutuba. Gardinvalged aknad,
lillepotid: keskpöeva haledus.

Lüüsiinspektor ja Luise tulevad. + Naine.

Luise. (sisseastumisel seisma jäänud ja
ringi vaadates).

Insp.Naine. Siin ei ole miski muutund. Tec

üle pala on jäänud samuti endiseks - tolmune ke-
vadel - sügisel ja suvel. Lund on meil olnud
küllalt. Kanaalis jääd meetripaksuselt. Uks käre
talv. Teie seal linnas ei tunne loodust, kui
tal tösi taga - meil on seda kõike siin esime-
sest kätest. Võta ometi üliriided ära, Luise.

(võtab temalt õlgkorvi käest).

Luise. (mantli ja kübara mahavõttes) On in-
kaunis teie juures.

Insp.naine. Vana Lüüsiivalitsus.

Luise. Ei - see on kõik nii endast mõistetav
ja selge.

Insp.naine. Nüüd unustan ma veel oma kübara
pühe! (paneb kübara ära)

Luise. Millal tuleb õmboes?

Insp.naine. Ta vaatab Lüüsiväravaid üle.

See on kevadeti teie põletavam mure. Inne kui
ta mitte iga needi ja naela isiklikult pole lä-
bikoputand, ei lase ta ühtki paati läbi.

Luise. Jah, ma toan seda veel.

Insp.naine. Sa olid ju kord selle juures kaasas.

Luise. Uhe aasta cost.

Insp.naine. Too mootorpaat on nüüd kõrvalohaidet. Nüüd sõidab ta unega - nagu mõni võidusportija. Luikvalge. Vosikiil nimeks.

Luise. (akna all) See on see kanaal - - - (ümberpöörates) Sind üllatas mu telegramm?

Insp.naine. (katkestades oma teht kõnlemislusti - aralt, lühidalt) On midagi juhtunud?

Luise. (vaatab maha)

I.naine. (veel kord välisust kindlalt linki pannes) Kulle ava oma süda!

Luise. (tõmbab bluusist ühe kirja ja ulatab L. Naisele) See ülearustab seletused.

I.naine. (võtab kirja - oomaldab ümbriku - loeb. Lugemise kestes hakkab tal käsi värisema - Siis, et veel kord lugeda, istub ta toolile - loeb valjusti).

Armas Lu - sellega kannitan, et olen kättesaand su kirja kolmeteistkümnest, ja vastan kohe järgmise postiga. Sinu otsus oma elu võtta, juhtumisel, kui sa minult mingit teadet ei saa,

lahendub sellega kõige paremini. Ma oletasin, et minu jõrk vaikinane viimasel ajal oli küllalt arusaadav. Et sa aga selget vastust soovid, ilma milleta sa enam elada ei või, siis teatan sulle, et meie vahukord tuleb lugeda lõpetetuks. Sellega loodan ma sind kohustuslikult olla oemalhoitud sammust, mis niisama raske kui mõistmatu. Sinu ettevõtte töösuses ei kahtle ma iseenesest mõista silmapilkugi. - Muide, sa võtad asju liig tõsiselt. Tuletan eriti meele noid õhtuid Kasinos - väike loosh paremal. Saan neid ikka rõõmuga mäletama nagu sõbralikult mälestab sind sinu Otto N. - - - - (ülesvaadates - vihas ja kartuses) Kuidas elasiid sa Berliinis??

Luisse. (kugistades) See ei ole elu - -

Inspr.naine. Mis see on - - - Kasino?

Luiso. Miskisugune lamp, mis põleb - - millesse lennatakse linna pimedusest - -

I.naine. See mees?

Luisse. Pärast lagodat börood ja tunna üürikanamert üks kõnelus - - üks naeratelü - -

I.naine. Luiso - - - on sul laps??

Luisse. Ei.

L.naine. Luise - ütles tätt!:

Luise. Midagi. Mitte midagi. Mul pole midagi' - - Ei midagi siin - ei midagi seal. Mul pole enam midagi. Mul on ainult mu peamis on tühi - mõtteist - usust - tühi igast ja kõigest, mis maailmas olemas all ja ülal-pool taevast!:

L.naine. (hoides omal meelekohekti) On's inimsugu sattund äraannu küüsi, et sina langeda võisid!:

Luise. Arge tõmmake meil pinda jalga alt - ärge saatke meid linnadesse, kus pinnaks on asfalt ja metsaks majad. Ükski hingeline ei oska kohaneda tolles looduses!

L.naine. Sa tehtsid ju sinna teenistusse..

Luise. Üks päev nagu teine - vastikud pühapäevad, mis pole muud kui koopad, veel tühjemad kui nädal. Pole enam sidet eluga - - ja sa haarad koha pimesi mis sulle end pekab. Kümnekord meelsamini see - kui üksinda seot hulluks minna!

Insp.naine. - - Oleksid sa tõesti võinud kätt oma külge panna - ilma selle armetu kirjata?

Luise. Kui isegi mitte herra Neumann ei

kahtle?' - Silmas kõik gaas - ära sellest olust, mis viruldab oma kolodamat lõusta, kui vaikib.

Ainult üht hülilt veel tekitada kivis - mis sealt vastukajab, on ükskõik!

Insp. naine. - - Kuidas kujutlesid sa seda kõike endale?

Laise. Euromist? See ei valmistand mulle mis-
kit poamurdmist, korterimanikke - kes kiruvad järgmisel hommikul - äravimist - anatoonikummi-
kõike, kõike kujutolin' - Teid Berliinis - Si-
leesiga jaamas - korteriporomehoga kauplemis hiig-
laarve pärast öösise gaasiraiskamise eest' - -

Insp.naine. (vahib toda tardunult ja tumalt)

Laise. Muud tuleb teil odavam' Ma elan -
see vähendab väljaminkuid. Teie oleksite ju pi-
dand küüüd kandmg. Korralikud inimesed nagu

teie olote'

Insp.naine. Minu öde olen ma, muud midagi.

Sul on üks öde, Laise, muud ei või ma sulle mis-
kit öelda. Minule jätkub sellest - mis see siju-
le tähendab - -

Laise. (toma kaelas) Arapäasu - ja raha - -

Insp.naine. Oda leiad sa minu ja mu mehe
juures.

Luisse. Sina armast...

Insp. Naine. Tule üles. (võtab Luise

kohvri - ühes Luiseaga ära)

Lüüsiinspektro. (tulob - blondhabeikas, nahkilikonnas. Tõmmates nahkkinn-
jaid käest - vaatab otsides ringi. Kui ta
kindaid lauale paneb, silmab ta avat kir-
ja - tahab lugeda.)

Insp.naine. (tulob).

Lüüsiinsp. Kena nadu pole pärale jõudnud?

Insp.naine. Ulal. (silmapilk kirja enese
kätt võttes).

Lüüsiinsp. Ma arvasin, et teatab, et oi

tule. Kes kirjutab?

Insp.naine. See on kiri Luisele. (rebib kir-
ja puruks).

Lüüsiinsp. Mille sa puruks rebid?

Insp.naine. Pole Luisele enam tarvis.

Lüüsiinsp. Ja tüdruk ise? Priske - ni-
nakas?

Insp.naine. Endine Luise.

Lüüsiinsp. Korraks lühike puhkeajaks?

Insp.naine. Kauemaks ajaks.

Lüüsiinsp. Siis võin ma mõninga asjaolu
peale rehkendada. Me olime matsistund, mu laps -
aga oma valge mootorjahiga saan ma sellele
võrukaelale ometi imponeerima.

Insp.naine. (pölvitab ahju ees ja viskab kir-
ja riismed koldele, mille ta põ-
lema süütab)

Borsigi juures.

Modern eluruum.

Borsig ja Neumann tulevad.
Borsig. (koerab tule põlema.).

Neumann. Ogarus - politseitund. Täiskasvand kultuurinimestele ettokujutada, millal voodi pu- geda. Meeldav Keskafrika poolmetsikute jaoks pealiku lõbustamiseks. Politseipresident naeru- väaristab Euroopat lihtsalt oksendamiseni.

Borsig. Ould.

Neumann. Oolokaalist napi ja alastitantsuga ta ometi voitu oi saa. Ehk saab ta protsente.

Pärast sõjaaegne maailm sahkerdab nii jumala kui ükskordühoga.

Borsig. (on täitnud liköörklaasi). Meie

lohutame Curacao juures.

Neumann. Meeldiv.

Borsig. Proosit.

Neumann. Kuis oloks ühe sinaga saabund õhtu monumentaliseeringuks?

Borsig. Nii maal kui merel.

Neumann. Hipp hipp hurraa.

Mõlemad. Hurraa' Hurraa' Hurraa' (lõövad klaasid kokku - kellavad kurku).

Borsig. (tõukab pudeli toisele ette) Teeni ond.

Neumann. Merci.

Borsig. (avab sigarettkarbi - pakub).

Neumann. (võtab).

Borsig. (annab tuld).

Neumann. (suitsetab - viskub toolile - si-
rutab jalgu)

Borsig. (istub samuti maha)

Neumann. - - - Tipp topp on sul siia su
kodus.

Borsig. Kuidagi ja kusagil on inimesel oma
olemine.

Neumann. Kunsttukk.

Borsig. - - - Mis oled sa kutselt?

Neumann. Esitused, Juhusliikkude asjade agent.

Ainult mitte mingit kindlat kutset - ja ei mingit
püsivaid vahekordi.

Borsig. Naistoga veab?

Neumann. Harva ilma. Kui sõrme kokksu tõmban,
ripub kümme küljes. Jälle sirgeks ajan - libiso-
vad kõik kümme maha. Ilma pikema jututa.

Borsig. See on see ainus õige.

Neumann. Või mitte? Koa tervise juures end las-
ta latrisse panna? Kui kord hambad kõdunevad -
siis, pärast rübandustööga, heameelega ülejäänud
eluosaks.

Borsig. Kui libedasti läheb -

Neumann. Mis?

Borsig. Su lõputegemine ikka.

Neumann. Minu reisude juures mänguasi' Va-
hetan sageli' elukohta - igas linnas oma kalli-
ke - raudteejaamas lõpp. Ka puht-tundmuslikust
küljest minu poolt. Ühes sõidukaardiga ostan ma
enese lahti iseenesest - - siin pole enam mingit
tagasipöörmist.

Borsig. (suitsetab).

Neumann. (Ärkab mõtiskloluks naeruitsitusega)

Borsig. Midagi pikanti?

Neumann. Berliinis oleksin peaaegu lõbga jäänud.

Puudus ainult karva võrra ja üks inimelu oleks
mul südanetunnistusel. See oli hullem nummer mu
kollektsioonis. (joo) Nõndaks: nagu saejuhtub -
juhtub tüdruk kätte. Selle nooruslikulapse nimi
oli Luise'

Borsig. Kõike ma usun, ainult -

Neumann. Kavaleeri sõna peale.

Borsig. Luise - jaa.

Neumann. Valmis: ta ohverdas mulle oma neitsi
likkuse. Seesugune asi toob ikka sekeldusi' Ma
vältin õieti sarnasoid võite - aga juhtumus tõi

selle enesega kaasa. Seal polnud midagi parata. Tüdruk sattus hoosse - päris lust oli vaadata, kuis ta arenes. Viimase aukartuse kaotad parema soo ees, kui märkad lausa hoova igas naisterahvas. Ponniväärt'

Borsig. Inimelu.

Neumann. Raha sai mul otsa - mitte tüdruku pärast, see oli odav - hämmastavalt nõuetevadne - ainult südantoonid. Koneedid läksid napiks - äri jäi ahtraks - situatsioon oli väljakasutatud - ma võisin minematossata. Panti-pand frakiga sõitsin Berliinist ära. Nii palju - - Niemanniga Neumanni asemel vedasin pandivõtjat ninapiidi. Ma häbenesin end kogu mõni poisijömm.

Borsig. Ja tüdruk?

Neumann. Selle pidin äravõrutama. Nimelt minust. Ilmusin ikka kasinamalt nähtavale - lõpuks muutusin nägematuks. Ihtevaatlikumalt ei võigi asja ajada. Aga seal kõrvetas ta mulle ühe kirja koju - pagan võtku, ma kokkusin. Ei mingit vingumist truudusest ja piisaraist - ainult kas ja või ei. Niipalju tah-

tis ta ometi selt inimeselt, kollega ta astund suhetesse.

Borsig. See pole mitte väga erutav. Sa kirjutasid ei.

Neumann. Ja unustan kirja ära saatmata - jätan ta pakkinise tõttu lohakile. Kunni see mulle äkki veel meelo tuleb!

Borsig. Telegrafoorisid sa vähemalt?

Neumann. Ma kirjutasin kirja veel kord. Samal päeval. Mul on ju ära kirjad kopeerblokis kogu mu korrespondentsist. (Võtab taskust kirjutusbloki - lohitseb) See on mul üsna asjalikult käsitatud. (ette lugedes) Armas Lu - sellega kinnitan, et olen kättesaand su kirja kolmeteistkümnest, ja vastan koho järgmise postiga. Sinu otsus oma elu võtta, juhtumisel, kui sa minult mingit teadot ei saa, lahendub sellega kõige paremini. Ma oletasin, et minu järsk väikimine viimasel ajal oli küllalt arusaadav. Et sina aga selget vastust soovid, ilma milleta sa onam elada ei või, siis teatan sulle, et meie vahekorä tuleb lugeda lõpetatuks. Sellega loodan ma sind kohustuskoahaselt olla eelmalhoidnud sammust, mis niisama raske kui mõist-

matu. Sinu ettevõtu töösises ei kahtle ma
iseenesest mõista mitte silmapilkugi. - Kuid
de, sa võtad asju liig tõsiselt. Tuletan ori-
-ti meele noid õhtuid Kasinos - väike loosh
-paremal. Saan neid ikka röömuga mäletama na-
gu sõbralikult mälestab sind sinu Otto N. ---
(lööb bloki kinni ja pistab tasku) Kiri on
tal nüüd käes - ja maailmal jälle rahu'
Borsig. (suitsetab).

Neumann. (joo) -- Ja millist kasulikku
liiget inimlikule ühiskonnale pakud sina omas
isikus?

Borsig. Ma olen üks läbi ja läbi vindunud
kinoanimene.

Neumann. Ka midagi kuldset.

E s r i c.

II. LÄÄNNAIPE UUS

Pansioon Elviira.

Vastuvõtutuba.

Leskojakell kõlisch.

Adrett. Poaneitsi tuleb - läheb läbi toa.

Leskojas kõnelus. Poaneitsi läbi toa tagasitu

- tuleb jälle - ära ocskotta.

Toatüdruk. (lasab Pandivõtja ja tütre

sisse) Üks moment. Ma müüan omanda. (ära).

Pandivõtja. - - Kolm päeva on juba möödas.

Onnetuse käsi on mängus. Ma kaotame aega, mida enam ei saa tagasi pöördä. Mis peab nüüd ette-
võtma?

Tütar. Seekord on pansiooniperekaine kodus.

Pandivõtja. Kas ei ole tüdruk meid kolm
korda tagasi saatnud? Kolm korda hoolimata tun-
givast järelepärimisest?

Tütar. Ehk ei lubatagi mingil teateid

anda pansiooni võraste üle.

Pandivõtja. Mis imolik keeld see siis on?

Tütar. Klavadi nüüdsel ajal nii paljud sala-

ja.

Pandiv- nos tsentrumi mitte. On teisi

peiduurkaid - ronkon väljaspool.

Tütar. Ainult niiviisi võib asja seletada.

Pandiv ! (ruttu) Ta on ärareisind.

Tütar. kuidas tulod sa sellele mõtele?

Pandivõtja. See tuleb mul nüüd tagant-
järele pähe. Olukord kerkib jälle mu silmi
ette. Ta astus tookord kohvriga pandimaja.
See oli hele kollane nahkkohver, mille ta
letile asetab. Eriti tugovate vaskplaati-
jega. Kui ta seda mitte poleks tarvitand
reisuks, oleks ta tema panti pannud. Oleks
talle rohkem sisse toond. Nii võis ta ai-
mult fraki panti jätta'

Tütar. Kuis raskendab see asjaolu kirja
ärasaatmist'

Pandiv. Nii peame omi pingutusi kahekord-
sustama. Peab liikuma panema võima aparaadi,
et leida Niemanni, kes oma kirja uuesti adres-
seeriks. Telegrammid peavad kihama. Ma pean
ühe reisu ette võtma. Pandimaja jääb mõnin-
gaks ajaks kinni - äri peab seisma, kunni -
(Pansioniperenaie tuleb - rasvane, kõrge
frisuuriga, lahtises hommikkleidis.)

Perenaie. Palun herra? Olen teenistus-
valmis. Millega võin teid teenida?

Pandiv. Oleme juba kolm korda katsund.

Perenaie. Tüdruk teatas mulle. Olin rei-
sul. Vajasin puhkust. Väi ei juhtu seda, et enes

enesel puhkust lubatakse?

Pandiv. (vaatab talle otsa).

Perenaine. Sai ohtrasti rassit - ja õhuva-
hetusest on häid kogemusi. Ma armastan kliimat.
See on vahete vahel mu vajadus. Maitse suunad
on mitmesugused. Minu loomus armastab õhku -
valgust - eestrit.

Pandiv. (juhmund, tumm).

Perenaine. Aga see huvitab teid küll vähem.
Ma vabandan ainult oma äraolu. Ei saa ju viisa-
kas küllalt olla. Palun käsutage mind.

Pandiv. "olne päeva eest -

Perenaine. Ja, seda kuulsin ma juba tüdru-
kult ja teilt.

Pandiv. See on teil teada -

Perenaine. Kui teie sellele niisugust täht-
sust annate - mulle näib see igatahes vähem
tähtis.

Tütar. Linnu isa soovib -

Perenaine. Ei toolete tema tütar? Aui kena.

Pandiv. Asi puutub ühte isandasse, herra

Niemännisse, kes oma aadressi on teatand teie
juure.

Perenaine. Hii. Asi puutub. Kuidas ta siis
puutub?

Pandiv. See ei ole kindlasti mitte see si-
ge sõna mida ma tarvitan -

Perenaine. Kõlab igatahes nii nagu oldaks mi-
nu juures ühe kardetava reimari jälil.

Pandiv. Seesugust minu sõnade seletust ta-
haksin ma just vältida -

Perenaine. Siis olge oma kõnekäänudega ko-
he alguses ettevaatlikum, armas herra. Li-
kahtlusteta nii heast peast oma ligimest'

Pandiv. See ei olnud sootuks mitte minu
tahtmine -

Perenaine. Tagant järele ei taheta ku-
nagi teada, mida ollakse kõnelnud.

Pandiv. Ma olen sunnit herra Niemannile
ühe kirja edasiandma.

Perenaine. Millisole herra Niemannile?

Pandiv. Toatüdruk tõendas, et herra
Niemann siin ei elavat.

Perenaine. Sellega on ta öelnud sula tött.

Pandiv. See seisab aga mõningate herra Nie-
manni teadetega vastolus. Mul on see adress
kirjalikult tema enese käest.

Perenaine. See oleks omafi! - Näidake
mulle.

Pandiv. (tütrelle) Ma ei tea, kas ma -

Perenaine. See kõlab ju nii hädasõnlikult.

Pandiv. Ei, ei. Ma olen ainult kohustet

vaikima -

Peronaine. Olte krinina lametnik?

Pandiv. Juuol hoidku!

Peronaine. Mis paolub siis teie keelt?

Tütar. Lõnele.

Pandiv. Kui - pandivõtja - -

Peronaine. Herra Niomann pantis teile?

Pandiv. Uhe fraki - uhes vestiga.

Peronaine. In tähtaeg käes?

Pandiv. See sündis ju alles kolme päeva

eost.

Peron. On frakis koid?

Pandiv. Ei. Plokid olid. Veiniplekid - mida ma tahtsin oemalda. Bensiinpuudeliga see asi hakkaski. Pudel kukkus ümber ja bensiin jooksis frakile. Kär gust katsudes sattusin ühe sisetasku peale. Selles oli kiri - mark peal. Kirjakirjutajast ärascatmata unustet.

Peron. Visake ta oneti lähomasse kirjakasti.

Pandiv. Kui ma seda veel võiksin - kuid see on võimatu. Pudeli kukkumisel kustutas bensiin ka adrossiära. Või muutis kirjutuse ümbrikul lugematuks.

Peron. Siis oi saabu kiri pärale. Seda

juhtub paljude kirjadega. Solloga ei lähe
kaduma midagi olulist.

Pandiv. Nii võib see olla teiste kirja-
dega - seekord langeb üks inimene hauda!

Peren. Avasite võõra kirja?

Pandiv. Pärast kõhklemist - kuid vastu-
tustunde surve all. Kas ei lükand mina pu-
deli ümber ja ei põhjustund kahju?

Peren. Sarnane asi pistetakse jälle oma-
le kohale tagasi.

Pandiv. Aga ma olin ta leidnud! Ma tead-
sin tema olemasolust! Minu käe läbi sündis
õnnetus!

Peren. Mida kirjutab herra Niemann?

Pandiv. Lugege. (annab talle kirja).

Peren. (kohmotab - naeratab - loeb).

- - - Lu ei hakka omal mitte kaela läbi
lõikama - ja kui ta ka 10 aastat vastust
peaks ootama!

Pandiv. Seda ei selgu kirjast mitte!
Vastuoksa, herra Niemann rõhutab ise -

Peren. (naerna pahvatos) Herra Niemann -

Pandiv. Miks teie naerate?

Peren. Ma naersin ühe herra Niemanni
üle - minu tutvuskonnast, kes mul meele torkus!

Pandiv. See Niemann??

Peren. Hoidku! Seda Niemanni pole olemas. Vähe-
malt mitte pansioon Elviiras!

Pandiv. Ta on ärareisind! - Tema nimi on teil
meelest läind. Horra Niemann - Herra Otto Nie-
mann! Teil on võimalik kindlaks teha, kust ta
siia reisis - kuhu poolte ta pöördus. See annab
tähtsaid näpunäiteid. Ma reisisin talle järele -
või jälgiksin tema siiasõidu teed. Tema kodupai-
ga ametasutused võivad teateid anda. Ükski inime-
ne, kes elab, ei saa kaotada omi jälgi tundmatu-
seni.

Peren. Ühe armastuskirja pärast?

Pandiv. Et seda talle tagasi anda - muu ole-
neb temast, kas saadab ta kirja ära, või jätab
saatmata. Minu osa on loida Niemanni ja võimal-
jada temale vastamist! Ma seisan juhtumise tõttu
kahe süüteo vahel: Niemanni mõrtsukaks tegemise
ja ära ohvriks saatmise vahel! Võin ma vaadata tuba

Peren. Rahustuge omet, herra!

Pandiv. Miks andis ta üles teie adressi? Ma
võin teda pandivõljalunastamise korral ülesanda!

Peren. Kui ta oma pandi järele ilmub, siis las-
ke ta kinni võtta. Nagu teie eeskirjad käesivad.

Ma ei tunne pandimaju. Tehkege mis te meele. Mi-
nu juures pole ühtki herrja Niemanni - ei avalik-
kult, ega salaja. Minu juures pole iial mingit
herra Niemanni olnud - ei täna, ega muidu,
ega kunagi!

Pandiv. (tahab ühe ukse juure astuda).

Peren. (talle teele ette astudes) Ilma
minu loata mitte ükselinaigi puudutada. (üks
jaapanlane - veel mitte täielikult riides -
astub sest uksest välja, võtab omad saapad).

Pandiv. (tema poole) Olate teie herra
Niemann??

Jaapanlane. (vickab pilgu tema peale - ära).

Perenaine. See on juba liig!

Pandiv. Te näete mind valmina äärmuste
peale!

Peren. Siis tulge ühes kahe politsei-
nikuga ühes ja laske ukseid lahti murda. Kus
toas te Niemanni leiata, sinna võtan ma teid
ühes preili tütreaga kaheks kuuks maksuta ela-
ma. Senni pole teil siin mingit juurepääsu.
Ma loen meie läbirääkimised lõpetetuiks!
(Ukse poole) Maria - juhutage need herrased
välja. (ära).

Pandiv. (vajub toelile) Põlved langevad mul kokku. - On lootusetu siin järelepärada - Ma kiindusin lõpuks nagu ölekõrrosse oma viisakusetusse. Haavasin seda prouat. Asjaolud kuhjevad: esimene samm põhjustab teise. Avaneb kuristik, millesse süüstun takurdudes. Saad seda nägema - sellest pöörisest ei loidu juba ühtki pääsu. Peab olema lõpuks rõõmus võida unustada. - Aga mis tähendab - unustada?

Tütar. Ara seletamatu see vale adress, mille andis herra Niemann.

Pandiv. Mulle enam mitte. See pettus on nii armetu - ja ometi nii suuremõduline, et ma värisen. Siin on teoksil ottevõte, mis väiksest algusest tõuseb mõttmatusse. Lõpul seisame ära - tusek. Algust meie ei taipa. See pole ometi see oluline. Mis selle Niemanni taga peitub - miks tema frakk mulle tema kirja pihku mängis: see on oma tähendus!

Tütar. (pistab talle kirja tasku)

Pandivõtja. Nüüd otsigem Niemanni tõsiselt. Mul on üks kavatsus. Toostamiseks vajan habene-ajurit. Lähim kohe ta juure! (Mõtlemas ära).
(Toatüdruk tuleb).
Toatüdruk. (tagasi rükkides) Juba läinud.

(Perenaie tuleb).

Peren. Jumel tänat.

Toatüdruk. Neumann midagi'

Peren. Tema käekiri viimaseni I-punk-
tini' Temale toda kärnkonna kaela saata'

Nimetas ka tolele muidugi end Niemanniks'

(Omast hommikukleidist üht postkaarti esi-
e tõmmates)

Illes hommikul temalt veetlev vaatekaart -

kus ta nüüd elab'

Toatüdruk. Liig tore poiss. Temaga olk-

sin ma -

Peren. Ei - minu toaherrad on minu eest-

kostmise all. Siin pole nauskijail midagi

haistata. Selles ärgu loodagu eneselle min-

pid illusioone - mine varjan omi ärisõpra

oma enese isikuga.

(Jaapanlane tuleb - riides valmis väljami-
hekuks)

Peren. Palun tuhatkord vabandust, et too

herra teie peale nii aupakkumatult haugatas.

Too mees pidas end nii ülal - tahtis tuba re-

videerida. Kas võin ma paljastada saladust,

millega on katnud end üks pansioonielanik

mööduandvail põhjusil?

Jaapanlane. Peab vist ikka kõnelema tõtt.

(üra)

- 37 -
Toatüdruk. (järgib, et talie avada ust).

Peren. (vaatab Jaapanlasemale järgi)

Toat. (tuleb tagasi).

Peren. Maria - see herra nummer kahest ei ela
meie juures vanaks. Jaapanlastega on pansion

Elviiras lõpp.

Toat. Minul pole seda kollanägu tarvis.

L e s r i e.

L Ü Ü S I V A L I T S U S E S

Same olutuba.

Insp. naine toimetab kohvilaua katmist.

Hele sircenisignaali.

Insp. naine. (kuulatab - jookseb uksele - hüüab)

Nad tulevad - luise, tule! (andates välisuksel -
viibates).

Lüüsiinspektro ja Franz Krüger tulevad - rei-
supakkidega.

Insp. naine. Tore tulemast. Teretulemast, herra

krüger'

Lüüsiinsp. Hoogsamalt, madaam' - - ja nii ter-

vitan mina teid nüüd meie lüüsipalee künnisel,

millest teie värskelt pühitset diplomaatseneeri-

na ühe astute - 'laimlapsed, teil pole ju luu-

lest aimugi'

Insp. naine. Teie mõistate juba kuidas mina

seda arvan.

Franz Krüger. Trumm ei moodusta veel orkest-

trit'

Lüüsiinsp. Selle eest sul mulle hüvitust
anda, korperatsioonivend! Aseta talle üks
fool, naine. Hilbud siia. Aukartusest lage
järelsugu vanaema semectri ees' (võtab talt
kübara ja mantli maha).

I. Naine. Umberkäimine laevuritega -

Lüüsiinsp. Aja aga kõik selle süüks. Ju-
ba mõnigi naine pole osand hoida oma kallimat.
Uhel ilusal päeval olen ma kadunud maailma
oma Vesikiiliga. Jaa, siis voolavad pisarad -
siis kumavad äratundmised - aga siis on liig
hilja, minu Ingel. (trallitades) Mis jaoks siis
nätta, kui on lahkumine käes - -

Franz Krüger. Sa oled ju vahepeal enese abi-
elulöviks välja arendand'

Lüüsiinsp. Mõirgan ma? Ma laulan. Harmoo-
niliselt.

Naine. Need on tormid, mis puhuvad ja
mööduvad.

Lüüsiinsp. Kuis nii? Kes tormab? Kes pu-
hub?

Naine. (vaatab talle naeratelles otsa)

Lüüsiinsp. (juttu teisele kääntes) Siin lõhnab kohvi jürgi! See on alatu komme meid lõhnadega ärritada ja materiat ennast esile toomata jätta. Ma protesteerin piinamise vastu - meie elanne 20-dal aastasajal (Fr. Krügerile öla pihta lüües) Sina muidugi kõitsemendas taas oma patendiga vestitaskus!

Fr. Krüger. Kohvi suhtes tunnen ma sama realselt kui sina!

Lüüsiinsp. See oli vähemalt avameelselt öeld.

*Annan sulle su patud andeks. Siin on mul mu saksaa

se parem käsi - (naiscle) Sinule suudlus peccavi!

I. naine kohvitunniks tüündub iga tuul. (ära)

Lüüsiinsp. Noh? Kuidas meeldib Vesikiil?

Fr. Krüger. Valitsus on seekord helde olnud.

Lüüsiinsp. See on aga sõiduriist, Franziskur!

Lõikav - keerleb nagu karusell ümber tüüri.

Mootor nagu mängukell. Uhetabliselt tik tak tun-

dideviisi!

Fr. Krüger. Sõidukulud

Lüüsiinsp. Nende juures alles võidab valitsus.

Endine logu lakkus bensiini nagu põhjatu auk.

Uhe kolmandiku endise vastu arvan mina. Lõhkem ma

ei kuluta - ja seejuures tüürten vee peal nii

18busalt. (Kolades ühes laekas) Loe korraks
viimase kahe aasta tabeleid - Väik ja paug' -
siin nad on. (Fr. Krügerile pabereid otte
asetades) Statistika tuhat üheksasada kaks-
kümmed üks. Märtsis oli bensiini kulu -

Insp. naine. (tuleb) Juba bensiini juu-
res. Nüüd joodab ta teile seda sisse. Ben-
siin on hooaja lööknummer. Ta ümised sellest
õusel uneski. Mina kaasa.

Lüüsiinsp. (naerma pahvates) Nii ühekül-
seks muutub inimene lausa maal -
Fr. Krüger. - mille pärast teid kadestavad
miljonid linnades'

I.naine. Nüüd jutustage mulle omast
eksamist.

Lüüsiinsp. (omi pabereid luku taha pan-
nes) Lase lahti, Franz. Kas nad sind ka pin-
hisid?

Fr. Krüger. Harilik kama. Kange tuupimine
enne termini - tublisti närvilisena eksamilo -

I.naine. Näitegi kahvatu.

Lüüsiinsp. Jah, ilma vaevata see juba ei
lähe.

Fr. Krüger. Kuid tuleviku väljavaade ai-
tab üle. Pärast võid end spetsialiseerida -

see kõigeteadmine eksami jaoks teeb üsna hulluks.

See on nüüd möödas - ja need eelolevad päevad
siin lüüsiivalitsuses tegid lõppsaavutused kahe-
võrra avatlevaks. Kas ei sega ma teid?

Lüüsiinsp. (tulles kohvilauale) Kus on Luise?

(Franz Krügerile) Ara liialda! See sai ju viima-
ti Hannover's mahateht - pärast lahingut meie
juures rahupidu. Mida rütm, seda parem - mida

kauem, seda armsam. - Kus on Luise?

I.naine. (tõuseb - hüüab üle ukse) Luise!

Fr. Krüger. On teil külaline?

I.naine. Minu öde elab jälle meil.

Fr. Krüger. Aga siis ei või te ju mind siin
pidada?

I.naine. Korteri eest on hoolitset - Teie
saate Luise toa - Luise magab minu juures -

Lüüsiinsp. - Kuna mina diivanile välja rändan.

(Heidab enese diivanile).

Fr. Krüger. See läheb juba üle söpruspiiride.

Lüüsiinsp. Kaha sõnakõlksudele. Kohvi ja kooke.

Fr. Krüger. Et sa minu pärast omast naisest
pead lohku minema -

Lüüsiinsp. Me pole ju mitte õilsest saadik
abielus. Mis, eite? Nii see juba läheb.

J.naine. Ei tekita see vähematki ebamegavust,

herra Krüger.

Lüüsiinsp. (tõustes) Kuhu jääb see tüd-
ruk? (uksel) Kaunis nade - meie oleme siin -
nagu randub Lohengrin - nii Vesikiillist.

kaks meest korraga ootame meie siin oma
Brabanti Ilsa peale' - Nii siis, ilmu'

I.naine. (Fr. Krügerile) Ta on üsna
kõrvuni armund.

Lüüsiinsp. (jälle laual) Vaat, selle olo-
me silmist lasknud: me oleksime võinud sind
isegi ühe ehtvalge neitsiga vastuvõtta.

Naine. (temale koogitaldrekut ette
nihutes) Vahukoogid!

K O L M A S I V A A T U S

Kasino.

Garderoobiruum. Lavale kostab tantsumuusika.
Garderoobieit istub garderoobileti taga -
heegeldades. Livoorit Boy tuleb saaliuksest -
kandes pealisriideid ja kübaraid.

Boy. Kuus tükki ühele numbrile'

Garderoobieit. Viis tükki.

Boy. Ara mõkita. Kepp varukaagus'

Garderoobieit. Laotage mulle iga asi

tukk tükilt üksikult ette.

Boy. Siin on alles tegevus . Tempo- tempò'

G.eit. Kes vastutab pärast - kahju puhul?

Boy. Ikkagi direktsioon.

G.eit. Kunni 5000-ni ja muidugi. Skandaal langeb aga minu kacla.

Boy. Ära pasunda kiriklaule! Nummer siia'

G.eit. (annab numברי).

Boy. (ära saali).

(Tressides portjee tuleb välisuksest - hiigla punane vihmavari käes.)

Portjee. On teil ohtulehte?

G.eit. (üliriideid varna riputades) Laua all.

Portjee. (kummardab üle leti - leiab ajalehe - loeb) 45 kümne eest . See tasub end veel ära.

Nüüd galopeerib see Fabula, kes eelmisel võiduajamisel viimaselo kohale jäi, päris pikamaa võidu veel välja -

Direktor. (tuleb saaliuksest). Mis teete siis

teie siin? On toile ilma väljas liig paha? Hoolimata vihmavarjust ja kalossidest?

Portjee. (paneb järsku ajalehe ära - liheb väl-

Direktor. (garderoobidele). Keelake igasugune viibimine garderoobiruumis. Nii paeshile kui portjeele. Siin on igal oma koht, kus ta peab pü-

sima. Kas pole tal seal hea küll - (ära saali).

Pandivõtja ja Tutar tulevad. Pandivõtja ja Kasukas, mis temale liig suur. Võtab kohe oma enese kulund müt-si maha; sasis habe ja õre juuks on pea-aegu naeruväärsest frisööri poolt korda seat. Tutar omas igapäevases tänavkostüümis - vihmavarju kokku pannes)

Pandivõt. Algas ei sündind hea tähe all. Kallab kui künast. Taevas on avand kõik lüüsid. Ainult tänu Kasukale, muidu oleks ma läbi ja läbi märg. Aga Kasukas on tublisti ligunenud' - Kuidas on sinuga lugu?

Tutar. On kole ilm.

Pandivõtja. Vaata mu saapaid. Läge kadund - Lakist pole enam midagi näha. Kas lakk ei prague märgumisel?

Tutar. Kingad olid juba praod.

Pandiv. Ei tohi sündida mingit riket - nende asjadega. Oleksin pidand sõitma - aga

kes teab, mis see siin maksab??

Kaks herrat tulevad, kõneldes venekeelt. Annavad pealisriided ära ja lähevad saali)

Pandiv. Said sa aru, mis nad kõnelesid?

Tutar. Need olid välismaalased.

Pandiv. Selle järgi saavad olema ka hinnad. Pean valmis olema suurte väljaminiku-

te reole, millele tagasisaan veel miskit moodi pole kindel.

Tütar. Miski ei ole kindel.

Pandiv. Võin ma tagasipöörda? Siin on see Kasi-
sino. Seal ukse taga too väike loosh paremal.

Tütar. Lootused on nii väiksed'

Pandiv. Katse aga nii tarviline' Nimeta mulle üks teine väljapääs Mis jääb veel üle? Ainult juhus toob selguse.

Tütar. Ma ei usua seda.

Pandiv. Ehk jääb siin esimene kõik tagajärje-
tuks. Siis pean ma teda kordama. Ma saab tulema,
et vastuvõtta oma ja või ei. Kellel kaalul on ole-
mine või mitteolemine, katsub viimast abinõu.

. Ta saab saalis kugagil istuma ja ootama tema sisse
astu. On ta temast muidu iga jälje kaotand, siis
siia toob tee kavaleeri tagasi. Tahan pöörduda
iga daami poole, kes istub üksi, ja pärida diskree-
dilt kujul tema nime. Nägu juba annab mulle ära
õige kirja saaja - sest kes on otsustand surra,
sel on surmamärk juba näol. Üldisest lõbutuhi-
nast eraldub see teravalt' (Otsib frakitaskus
ja tõmbab kirja pooleldi esile) Mul on kiri käe-
pärest ja ma ulatan ta omale kaunile tundmatule

mõningate selgitavate sõnadega'
(Kaks herrat ja üks daam tulevad; her-
rad kannavad daami eneste vahel käsil -
hõljutavad teda).

(Portjee lahtilööd vihmavarjuga nende jä-
rel - hirvitades).

Daam. (kriisates) Lapsed - ma langen
tasakaalust'

I herra. Miss Isidora Voitimbuzõhuakt.'

II herra. Great attraction'

Daam. Mu sääred - '

I herra. Uks'

II herra. Kaks'

I herra. Kolm' (asetavad daami maha)

II herra. Muinasjutulik vesipantomim

I herra. Väljaspool võistlust'

Daam. Minu asjad kõik segi - te lontrused.

I herra. See on see tänu transpordi eest

ilma ühegi pritsmeta kingakestel'

Daam. Kuid - sinised plekid'

I herra. See peab töestetama'

Daam. Lapsed - makske auto kinni'

II herra. Me maksame'

I herra. Köik' (annab Portjeele raha.

Portjee ära).

Daam. Nüüd olgeviisakad. (Garderoobi-
eidele) Palun, proili, mitte märgade asjade

Kõrvale!
(Herrad panevad ülikriided ära - nad on frakkides - ootavad daami - kes end puuderdab)
Daam. (olles puuderdamisega valmis) Olete's

ka kord nii kauget?
I herra. Ma seisan juba kolm tundi!

II herra. Tuna oila juba habe aet.

Daam. Jämejussid - Tulge' (kolmekesi saali).

Pandiv. - - - Ma otse kardän mantlit maha võtta ja esineda ses obasündsas frakis. Ta on igalt poolt liig pikk ja liig lai. Omblused, mis sa sisse tõmbasid, takistavad kahevõrra. Pilk peeglisse on mulle piinlik. Tunnen end moonutatuna selle kiilashabome ja laugutet puuksega. Vaevalt veel endale sarnane. Nii nagu mul need vöörad asjad küljes ripuvad, näin ma enesele ümbervahetuna. Kui ma sind ei tekas olevat enese kõrval, kaotaksin ma enese päriselt.

Tütar. Me ei või siin enam kauem seisaskella!

Pandiv. Kus mõtled sina olla?

Tütar. Tuleh sulle pärast järgi.

Pandiv. Sa nõrgud! Oled läbivettind. Püüdes säästa vöörast kasukat mu soljas jätsid enese täitsa valingu alla. See võiks saada hädadohtlikuks, su tervisele, kui sa tagasi läheksid külma

ja niiskusse. Ma kõnelen selle prouaga seal, et ta sul lubaks siin olla.

Tütar. Ma pelgan, isa!

Pandiv. (juba garderoobi leti ees) Kuulge. Minu saatjannal läks tänaval pahasti. Ta kannatas vihmast rohkem kui võis arvata. Kas lubaksite, preilil es-ruumis veel viibida?

Gardereit. Kas herra ise on külaline?

Pandiv. Ma lähen otse saali. Uks kokkusaam sunnib mind tulema Kasinosse. Lasksin end saata kehalistel põhjustel. See on see preili.

F.eit. Nagu herrad soovivad.

Pandiv. (tütre juure tagasi tulles)

Läks ilma takistusteta. Sa kuuled ju, ma olen külaline, kes maksab - ja sellest elab see asutus. Uhel neist toolikesist oota see

aeg. Nüüd võtan pealisriided ära. (Astub jälle garderoobide juure).

Gardereit. Kui palju on herral?

Pandiv. Kuidas? Mis te arvate? Rahakotis?

Tütar. Ei, isa. Sul on mantel ja kübar.

(Garderoobidele) Kaks asja.

Pandiv. Kas maks on iga asja pealt? Kübara võiksid sina oma hoida võtta.

G.eit. Maksmine sünnib pärast heaksarvamise

järgi.

Pandiv. Olgu nii. (tahab ära).

G.eit. Numaor, herra!

Pandiv. Ja, selle peen ilusasti ära panema.

Sel on minu jaoks eriline tähtsus. Kasuka ära -
vahetamine võiks põhjustada ettenägematuid järele-
dusi. Kas ses suhtes ei juhtu midagi mis esile
kutsuks mõne eksimuse?

G.eit. Siin eos ripub teie kasukas.

Pandiv. (tütrele) Pea seda silmas. Sul on siin
parim võimalus mantlit valvata. Ära pööra pealkugi
temalt. Kus sa istud?

Tütar. Siin.

Pandiv. Hea. Sa oled siin valvel - ma lasen
seal sees enesele toda väikest kooshi näidata.

(ära saali)

Boy. (tuleb saalist, garderoobinumert leti-
le pannes) Paremast mantli sisetaskust hõbedane
sigaretitoos'

Gard.eit. (otsib mantlit).

Boy. (fikseerib tüdruku ja ahvib tantsulekutse
liigutusi)

Tütar. (vaatab kõrvale).

Boy. (garderoobi eidele) Kas sa ei tahaks na-
tuke rohkem auru anda?

G.eit. Siin ei leidu mingit teost.

Boy. Oled sa ta juba ütleönd?

G.eit. (nummert tagasi andes) Herra otsi-
gu ise.

Boy. Kui ta aga mind - (ära saali).

(Üsimene herra tuleb saalist - Boyd kõrva
pidi kaasa talutades)

I. herra. Meie ei hakka siin vaidlema, mu

poju. Mis ma ütlen, see on nii. Nüüd tahan

ma sulle anda nägeliku õppetunni. Igal ajal

päeval kui õel võib õppida olu jaoks. Niisu-

gune nagu sina algab alles. Nõndaks, preili,

ses mantlis paremal sees sigaretitöös' (an-
nab numbri).

G.eit. Selle olon ma läbiotsind.

I. herra. Veel kord minu juuresolal.

Boy. Te näpistate mu kõrva maha.

I. herra. Kas või narmad taga' Tähelepane-
kas külaliste teenimine on põhiprintsiip. Mui-
du lõpetad sa supikäärts. (Hämmastudes - sil-
mates Pandiyõtja ka-
sukmantlit) Mis kasukas siis see teil on?

Gleit. Siin taga ripuvad teie asjad.

I. herra. Seda peaksin ma ometi tundma.

Peaks aga pärgel lahti olema, kui see mitte -

Laske mul ometi l'hemalt vaadata seda kasu-

Kat siin e...

G.eit. See pole teie number.

I. herra. See selgub ju ühest pilgust.

Ulatage korraks see mantel siia'

G.eit. Ma ei tohi seda'

I. herra. Te tehite seda - selle peale võite
märki võtta. Te saate veel mõndagi muud tehtina -
kui na - - Hoidke või minugipärast riputisest

kinni - ega ma temaga ära jockse.

Gard.eit. (võtab Pandivõtja kasuka varnast
ja ulatab herrale) See sünnib iga efekkirjutuse
vastu -

I. herra. (katsub - noogutab pead) Kes andis
selle mantli hoiule?

Gard.eit. Mis tean mina'

Esim.herra. Tulctage vähekese meele. Erguta-
ge natuke oma mälu. Tung ei ole täna mitte nii
suur. Riie on ka nii kassmürg, et äratab tähelepa-
nu'

G.eit. Uks - vanem horra.

I. herra. Paljaspeine, kerallmürgune või kõhn
ja juuksekas? väike

Gard.eit. Niisugune väheldane } onu.
lühikest võitu }

I. herra. Selle onukese võtame õnge' (ära saali)

Tütar. (on toelilt püsti sirgund: sagasel
pilgul vahib herrale järele)

Boy. Tahab see meho siin mürgiit teha?

G.eit. Ma täidan siin oma kohust - muud

midagi' (Esimene herra tuleb ühes Pandivõt-
jaga saalist).

I herra. Uks sõna neljasilma all' (Boyle)

Astuge teie välisukse ette. (Boy läheb).

Pandiv. (häirituna, toat mõttele tulles)

Olete teie herra Niemann?

I herra. Olen ma'nd Müller, või Schulze,

see langeb täiesti asjast välja' Kas teie ei

näitaks mulle korraks omi pealisriideid?

Pandiv. (ehmataab kangesti).

I herra. Te olete siia tulnud ühes kasu-

kas?

Pandiv. (kartlikult sosistes) On teil

selle pandikviitung??

I herra. Mis te kogelote? Pudru ja kap-

said' Või ei ole te tulnud kasukas? - Argo

põrnitsege mind ometi nii juhmilt. Ega te

ometi fraki väel tänaval ümber jooksnud. Nii-

siis, kus ripub see mantel?

Pandiv. (vaatab talle otsa)

I herra. Kui teie teda näidata ei taha -

siis pean tarvitama oma abi' (haarab pnadi-

võtjal käsivarrest kinni - tirib ta garderoo-
bileti juure ja tõmbab teise käega mantli konk-
sult) See on minu kasukas, mille teie olete

hoida anud! On teil sellesu midagi veldi?

(Teine herra tuleb saalist).

II herra. Inime, kus sa oled? Kas jääme sekki

juure? Lissi tahab tingimata sekki!

I herra. Tunnistajaid on tarvis! Kus varasta-

tiit mul mu mantel?

II herra. Palastkafoos.

I herra. Missugune mantel?

II herra. Sinu kasukas.

I herra. Nagu see?

II herra. See on sinu oma.

I herra. Siin ta ripub. Minu hämmastavi silme

ees konksu otsas. Mulle kätte jooksnud ühes lei-
jaga. (Pandivõtjale) Või olete ta ehk leidnud?

Tiergartenis?

Pandiv. (Raputab pead).

I herra. Iga vale tooks teile sisse ka paar

kõrvakiilu minult!

II herra. Kukuks soolata paremale ja vasema-

le mööda pöski!

I herra. (karjudes Pandivõtja peale) On see

teie mantel?

Pandiv. (raputab pead).

I herra. Olete ta ostnud?

Pandiv. Poiss - see tuleb sul kallis maksma.

Niisuguse rämpsuga teeme lühikese jutu. Saab

pihta ant - nii et kondid naksuvad!

Tütar. (sekka) Arge raputage mu isa! Lasko

ma selgitan asia!

I herra. Hollaa - siin tekib veel perekonna-

lisa! (Teisele herrale) Hoia see lärba kinni!

(Boyle) Lähem politseinik! (Boy ära).

Tütar. Ei ole midagi - -

I herra. (mõirates) Lõuad kinni! On meil

aga hea püük õnnestund. Vana tõuk nuhib saalis

ja raudsik väljas tirib saagi minema. Nii tõote-

takse käsikäes!

II herra. (lühes tütrele selga) Oled enesel-

kuuri selga polsterdand - kõiksugu rämpsuga?

I herra. (Pandiivõtjale) Missugune on's

üldse teie välimus? Lubamatu kagu ärakulund herne-

hirmutis! Ausõna ja puhta südametunnistuse

juures, ükski hilp, mis sel herral seljas on,

pole ehk!

(Politseinik tuleb; tema järel Boy ja Port-
jee, tänavapublik varsti tagant järgi).

(Direktor tuleb saalist).

I herra. (politseinikule) Siin on teile col-

tööd juba tehtud, kaks kelmiide hiilgeeksemplaa-

ri tabat!

Direktor. Mis on siis juhtund?

I herra. Selle kohta saab parajal kohal aru-

ant! (politseinikule) Kõige kardetavamad sorti

põlituvargad! Siin on minu kasukas - seal on
tunnistaja!

Politseinik. (võtab kasuka enese kätte -
põnaitajale)

Varastasite selle mantli!

Pandiv. (sirgub ikka enam ja enam - ei kõnele)

Tütar. Utle tütt!

I herra. See ei aita teile enam sittagi!!

Pandiv. (tütrele - peaaegu naerates) Me lähe-
me kaasa - - see on tee, mida mulle osutab üks
sõrm - - - rutakom!

I herra. Tasa - meie tuleme kaasa! Meie ole-
me siin peategelased!

Direktor. Teie ei tohi siin mitte nii kar-
juda!

I herra. Mida ei tohi ma? On's teie mantel
varastdt? Või minu? No mis siis?

Direktor. (kõneleb rahustavalt politseinikule)
(Daam tuleb saalist)

Daam. (herradele, kes enesele lasevad omi
riideid kätte anda) Sektoon laual!

I herra. Lärbi ise oma sekti!

Daam. Kes maksab kinni selle sekti?

II herra. See kes tarvitab sekti!

Daam. Kuhu te lähete?

I herra. Politseijaoskonda.

Daam. Joomavargad.

I herra. (politseinikule) Võime minna!

II herra. (sigaretti põlemis süüdates) Siin on su sigaretitoos - eli minu aintli taskus.

(Politseinik pandivõtjaga, kelle üle tütar uksekohal vihmavarju lahti lööb ja esimene ning teise herraga ära).

Direktor. (Daamile) Küll me selle sekti

asja juba korraldame. Astuge saali.

Daam. (ära saali).

Direktor. (portjeele) Olete's päriselt vee-arg või? Mis te alati oma laagri siia üles

lööte?

Portjee. (ära).

Direktor. (põrnitsevale boyile vastu vahtimist andes) Mis sa ahmid siin, löhad pärani?

Boy (ära).

Direktor. (järgib temale saali).

Garderoobi eit. (leides pandivõtja kübara)

Enne varastab ta - siis jätab midagi siia.

(bande)

Vargasalk

(Peidab kübara letti alla - heegeldab).

E e s r i e .

Borsigi juures.

Indine olurum.

Borsig tugitoolis, loeb filmajakirja

Neumann tuleb.

Neymann. Kell on kolm. Täpselt.

Borsig. (tõuseb, võtab kella taskust) Annan

au'

Neymann. Nii on Neumann' - üks sigarett.

Borsig. (ulatades) pikk - lühike - jame - peeni-
ke?

Neumann. (võtab) Thank you.

Borsig. (jälle tugitoolis) Termomeeter nulli

peal?

Neum. (istub) Nonsens. (Uhesõnega) meie marss

läheb lahti.

Borsig. Sa hõljud ilusais unenägudes.

Neum. Ainus asi, mis mul puudub. Magan paten-
dilt - ja vaatan päevaajal asjadele otse silmi.

Borsig. Kuidas on asjalugu siis päevaajal?

Neum. Järgmine. Või järjekorras. Esiteks:

advokaadiga tublisti tipit. Teeb kõik hüpped kaa-
sa. Pealehakat kõigi konksude ja jala tahapanē-
mistega. Hüüdnaks Bluff. Vastane peab allaand-
ma esimese pangu juures. Valmis olla, aga mitte
välja peugutada. See on taktika. Ainus taktika,
mu poeg'

Borsig. See juures

Neum. Kino päralt on maailm'

Borsig. Minu kino umbes kogu maailma päralt. Võlauskujate kari on lugematu.

Neum. Meile sest aina kasu. Mängine ühe võlauskuja teise vastu välja. Lõpuks tänab

igauks õnne, kui sest milkast pääseb.

Borsig. No kuidas siis?

Neum. Sinu sissekukkund kinopoe eest saab võlauskujaile pakut - (võtab rinnatas-kust mingi paberi) siin on sulle projekt.

Borsig. (võtab-loob) - - Mul pole ju pennigi raha, et maksa ühtki protsenti kogu summast kahjutasuks. Kahekümnest protsendist, nagu siin märgit, mitte juttugi'

Neum. Tuleb sinu õde?

Borsig. Jah ta tuleb. - (Paberi suitsetamis-lauale pannes) Kui sul paremat plaani pole, siis selle oleks ma ise ka osand valmis se-pitseda'

Neum. Võlauskujad seisavad ultimaatumis ees: emb-kumb, kas leppida omis nõudmistes kahekümne protsendiga kogu summast mis kohe väljamaksetavad - või üldse asjast välja lan-geda.

Borsig. Inime, see on ju lori' Ma istun

minusegi tasuks - ja peaks sooritamä pühtes

rahas väljenuksmini'

Neum. Jhekordne kahjutasu summa peab saama

hangit, et kino käime saaks.

Borsig. Sind dikteerid küll - aga kes maksab,

see on ise asi.

Neum. Tuleb keegi?

Borsig. See on tema.

(Ode tuleb - elegandilt kostumeerit, Neumann ja Borsig tõusevad).

Borsig. (esitelles) Minu öde - minu söber

Neumann. Nuud tunnete teine teist. Siin on si-

garetid - naps. Neumann, lase lahti.

Ode. (tugitoolis, suitsetades) Jige. Mul po-

le aoga. Neumannil on sõna.

Borsig. (ödele) Ulesvõte?

Ode. Mile film valmis väändat. Nuud vaba.

Vähemalt kaheks kuuks.

Neum. See sobib suurepäraselt meie plaani-

dega.

Ode. Mis on teil süüri ees?

Borsig. Sa jääd männastusest tummaks - just

nagu mina.

Ode. Seda ei pea sa nägema.

Neum. Teie pilgu kainus sobib projektiga.

Küllap me üksteist mõistame. Panen ette kõik

ilusad tundaused kõrvala jätke ja kägietada äri

kui üri. Nüüst võib ju igaüks jälle kangemal

kujul omi tundmusi tarvitusele võtta.

Nõus?

Ode: Täitsa.

Neum. Ilus. Te teate, et teie herra-
venne kino on enne avamist konkursi alla

langend -

Ode. Kõvasti.

Neum. Välauskujad pole mööblite ja muu
eest midagi saand - niihästi kui mitte ni-

jagi -

Borsig. Midagi.

Neum. - ja on asund pantimisele. Sellega
on see kino seismas.

Borsig. Ta pole end iial liigutand.

Ode. Ara lobise. Mind huvitab herra

Neumanni asjal ikkus.

Borsig. Sennini mind ka.

Neum. Minu ärimehelik arusaam tõrjub
selle luksuse vastu, niisugust kapitaaliga surnult
lamada lasta. Uhe õitseva kino väärtus

on ju meile kõigile selge. (öele) Teile
küll kangeimal määral, olete ju aktiivselt
tegevuses. Ma imestlesin eile teie suurt

kunsti.

Ode. Uks mängufilm, mis jookseb eeslin-
nas'

- 61 -

Neum. Seda pidin ma igatahes kohe kahjatsema. Teie võimine oli vastolus ümbrusege, kus seda eritoti. Seejuure veel see usna sünge lokaal. Ma lubaksin enesele laitust avaldada teie direktsioonile, et tal pole õiget aimu teie tõlendist. Nii - sugust asja ei peaks juhtuma. Ei esitata üht tähte nii võimatus ümbruses!

Ode. See oli mu viimane film selle ettevõtte juures.

Neum. Võin ainult õnne soovida! Ei ole mitte üksnes tarvis, et midagi võidakse seeda peab ka õigel kohal näitama. Teie tohite tegutseda veel ainult neis filmes, millede esildamine esimese klassi teatrites on teile garanteerit. Muidu hävitate ise oma tuleviku. See ülearustab ju isegi kõik pikemad rüükimised' - Laske meil avada omg kino, milles mängitakse ainult teie filme - ja teie näete, milline reklaam sest teile tuleb: maailm on lahti teie ees!

Ode. (Borsigile) Mis on sul selle vastu ütlemist?

Borsig. Neumann - lase nüüd lahti.

Neum. Teie herra vond pörkas selle väikse takistuse vastu, noile kangekaelseile võlausku-

jaile tasuda vähemalt üht nurdosa nende
 arveist. Minu advokaat soovib üht viien-
 dikku. Et saada selleks nularaha - - mõtlen
 ma, et aitaks ühest armulikust naeratusest
 teie huulilt kellegile börsejumalale ja vära-
 vad avaneksid jaunile oosmärgile.

Ode. - - - Kui palju vajate?

Neum. (kõnuitab paberi järgi) Kogu summa

on -

Ode. (võtab paberi enda kätte - pistab põue)

Kui kaua on mul aega?

Neum. Kunni jõuate.

Ode. Teht. (ära).

Borsig. - - - Mind lei oleksiseda muidugi

mitte oma öele haldavõimude eest.

Neum. Ah mis: siin ei töötata tandmusto-
 ga - äriasjus jääkülmal!

H. H. J. S. V. A. T. S. S.

Politsei jaoskond.

Komissaaristub laua juures - telefoneerib.

Komissaar: - - - lõhkemiseni täis hoone - Naljakas - - Politseipresident lõpuni. Meiesugune kleepiga teenistuses alalõpmata - - - Juba teise ringi aegu lõpp? - - Miks siis diskvalifitseerit? - - - Ikka oma neet löögiga liig madalasse. Sellele vennikesele peaks keegi kord virutama kubemesse, et ta sellest ära võõrduks. Keskaalus Krull politseimeistriks? - See tiitel ei jää talle kauaks. Vastuvõtmises küll - pihtaandmises liig pehme. - - Onne poeb sel inimesel olema. - - See da oli ette näha - - Liig pikk maa Nowacki jaoks. - - Kõige rohkem kümme ringi ja isegi mitte 4-a untsi kindaidki. - - Teaks ta - - siis ei löö tal ükski Goliat silma siniseks.

(Käskude täitja politseinik tuleb)

Komissaar. - - Natuke veristust - ei tee kahju sellele suursuule - - (käskjalale) Mis?

Käskude täitja politseinik. Toodi jälle.

Komissaar. (telefonorik) - - Punktide
tõus? - - Kaheksani all? - - Puhas otsus
oleks mulle meelsam. - - Pärast kõnele-
me edasi. (paneb kuuldetoru aparaaði kõr-
vale / Kaskjalale) Ette tuua. (juurelisades)
Nüüd on meil üks uus politseimeister kesk-
kaalus - - Krull.

Kask. täit.politseinik. Väike krull?

Komissaar. Poksis nagu saatan.

(Kask. täit.politseinik. ära)

(politseinik toob sisse pandivõtja käsiko-
tis, Tütre, esimose ja teise herra, Kask.
täitja järgib ja istub kirjutuslaua taha)

Politseinik. (vabastab Pandivõtja käed).

Tütar. (võtab Pandivõtja käe) Kas valu-
tab see sügav vermo?

Pandivõtja. Võib taluda kõike - kui tead,
milleks see sünnib! Ma sammusin tormakalt -
politseinik pidi mind kahtlustama põgenemis-
katses. Aheldamisega täitis ta ainult oma
kohuse.

I herra. Plehku tahtsite panna - minue
arnas!

II herra. Libedalt nurga taha!

Pandiv. Suur okasimus. Mul oli lihtsalt rutt, läbemattus tõukas mind edasi - siia'

Komiss. (politseinikulo) Andke aru.

Politseinik. Oma kasuka, mis tal kord varem ära varasteti, on too herra leidnud restoraan Kasino niitehoiu ruumis ja kiinnitab, see herra olevat selle varastand. (Panch mantli Komissaari ette lauale)

I herra. Sellest ei võta ma tagasi kriipsugi'

II herra. Vannun seda omalt poolt'

Komiss. Mantli omanik olete - ?

I. herra. Vägaagi rõhutan oma omandusõigust.

Olen selle mantliga ühtekasvand nagu kala oma nahaga.

Komiss. Võite esitada tõendusid?

I herra. Selle eest on hoolitset. Vastu vaidlematu tunnistajaga teie teenistuses.

Komiss. Tahate kinnitada selle herra ütelist?

II herra. Kangesti'

Komiss. - Kus jäite sellest mantlist ilma?

I herra. Kolme nädala eest Palast kafees. Läksin toalettruumi.

Komiss. Kas teie sõber vahepeal ei pidand silmas seda tänapäev veel ikkagi väärtuslikku kasukat?

II herra. Vargus pidi korda saadetama tol medii momendil, kui enesele ajalehte ostsin. Maksin viietuhandelmarkalise ja ajalehemüüja andis tagasi kõigist taskutest. See kestis mõninga aja.

Komiss. Toaletist tagasitulekul märkasite te kohe mäenõlli kadumist?

I herra. Silmapilkselt. Ma vaatan auto- maatselt oma asjade järgi, kus ma ka olon.

See on mulle saand otse harjumuseks!

II herra. Me oleme teida juba nõõgand!

I herra. Igal oma nõrkus!

Komiss. Kas te ei algand kohe jälgimist?

I herra. Kolner - togu astus meile ukse- le ette. See kaffer arvas, et ma arvet taha- me jätta maksmata. Siis ei olnud enam pääs- ta midagi!

Komiss. Täna nägite mantlit Kasino riie- tehoiuruumis jälle?

I herra. Nagu taevast kukkunut. Boy pi- di mulle mu sigaretitoozi mu mantlist -

Komiss. See pole enam sama mantel?

I herra. Jumal hoidku. See õhuke palitu, mida ma seljas kannan. Jõnglane tuleb ilma toosita tagasi. Tahan ise selgusele jõuda -

seal ripub ma kasukas Palast kafeest mu hämmastavi
silme ees'

Komiss. See on ju kummaline.

I herra. Usutav - eiks? Nagu oleks ta mulle järgi
jooksnud. Nagu koer, kes ühtlasi varga kaasatoob'

Komiss. Kuidas tegite kindlaks süüdlase?

I herra. Lasen riiehooldjannal endale kirjol-
da, kes mantli hoida annud - ei tarvitsegi kaua
otsida, kes saalis saadud kirjeldusega sobib na-
gu naelapea naela otsa - ja see jõuluvana ongi
mul kraetpidi peos. Uhes kompanjooniga, kes toi-
metab konterbandi lokaalist välja'

II herra. Võib olla istus see vesihaldjas ka
Palastkafees süütult ädasi, kuna teo plöömikene
saagiga putket tegi'

I herra. Midagi haruldast, herra komissaar, mei
on õigust politseiliku eri autasu peale.

Komiss. (pandivõtjale) On see kasukas teie
omadus?

I herra. Minult pärand ta seda veel ei ole.

Komiss. On see mantel teie omadus?

Pandiv. See mantel ei ole minu'

I herra. Kindlasti mitte'

Komiss. Olote ta varastanud?

Pandiv. Ei!

I herra. Maas t võtnud?

Komiss. Ostnud?

Pandiv. Ei'

I herra. Punaotsast'

Komiss. Leidnud?

Pandiv. Ei'

I herra. Taevast langend'

Komiss. Te peate ju kuidagi moodi selle mantli olema saand? Te andsite ta ometi Kasi-nos hoiule? Või mitte?

Pandiv. Jah'

Komiss. Teie omate mantli - ja pole te- ja ei varastand ega ostnud ei ka leidnud. Mis teel siis veel on võimalik võraste asjade val-dajaks saada?

Pandiv. Ma olen ta pandiks võtnud.

I herra. Varguse varjajad.

Komiss. Seda saame ju näha.

I herra. Me tahame terve pesakonna, herra komissaar. Varaste ja varjajate pealik on meil juba peos.

Komiss. Mida nimetate siis pandiks võtmiseks?

Pandiv. Raha andmist pakkut kauba peale.

Komiss. Aga te teate, et mantel on varastet?

Pandiv. Ei.

I herra. Ei ole ingel puhas nii'

II herra. Tõesti naiv'

Komiss. Mulle ei taha te ometi suku pähe rääki da. See pole ju kellogi tegu. Laenatakse küll ühele heale tuttavale raha - aga ei võeta temalt tema kasukas ja oi minda selles jalutama?

Pandiv. Asja vastuvõtul olen kohustet välja- maksma vastava summa.

Komiss. Varguse varjajate kirjutamatu seadu- se järgi?

Pandiv. Kui pandivõtja.

Komiss. - - - Kas võite end legitimeerida?

Pandiv. (võtab taskust kaardi).

Komiss. (võtab - loeb - annab käskude täitja politseiniku kätte) Vaadake järgi.

Käsk.täitja politseinik. (sorib ühes raama-

tus) Oige. Kontsessioneerit pandimaja.

I herra. Imelikud on Issanda teed'

II herra. Sinu hämmastus on juba muinasju- tulik'

I herra. Selle eest andis aga mul kolm nä- dalat kristalljäänä külmetada.

II herra. Nüüd võid sa kahekordselt selga- tömmata'

I herra. Otselgi magan temas kui tunnimees' (tahab võtta mantli)

Komiss. (tõrjudes) Nii keegi me veel ei ole' . (Pandivõtjale) Nii siis toodi see mantel teile pandiks - sellega on ta ju pantimisaja vältel praegusel juhtumusel küsitava omaniku päralt?

Pandiv. Põhikirja järgi jah'

Komiss. Olete nii siis mantli pandiladust väljavõtnud ja enda selga tõmmand?

Pandiv. Mitte ükski mantli. Ka fraki - lakk-saapad - särgi - krae - kravati, miski mu seljas ei ole minu. Kõik on pantide hulgast, mis minu käes hoida'

Komiss. - - - Ilus. Nüüd on meil karve - pealt teada teie riie tuse päritolu. See on asi oma ette - - - On ometi silmatorikav, et vanem herra nagu teie Kasinosse läheb. Või ei olnud teil selge selle lõbutsemisasutuse iseloom? Näiteks nende herrade kõrval ei ole teis ju niidagi imponeerivat. Tüdrukute juures ei või teil ometi olla mingit monu.

I herra. Tal ju oma kõver Kai kaasas'

II herra. Kes harrastab romimisharjutusi -'

Pandiv. Ma ei läinud Kasinosse mitte mõnd pöörast löbu otsima'

Komiss. Sündis teid viha? See on teile iga-

tahes ka viimaseks valmistand.

Tütar. Ma loo jättä haigeks - läbimärjena -

kui teda siin kinni hoitakse. Ta ei ole mitte mantlit varastand - mantel kuulub sellele - herrale - andke mantel herrale kätte - laske meid minna!

Komiss. (politseinikule) Lemuldage see isik

lauast!

Pandiv. (tütrole) Mitte vahelesegada. Ma olen õigel kohal - sa ei taipa veel asjaolusid. Saab kõne alla võet, mis ginult siin leiab vastukõla. Varsti ulatab see kõigi maailma otsadesse. Astu mu taha - see jääb nüüd kõrvalasjaks, mis puutubn isa ja tütre vahokorda.

Komiss. - Mis ajas toid nii pandit asjadega

ohituna Kasinosse?

Pandiv. Ühe daami otsing, kelle nimi lu'

Komiss. - On teil tütar, kes laseb?

Pandiv. Sootu tundmatu daam. Midagi ei tea

ma temest mund, kui et ta nimi on lu'

Komiss. Kas Morrad tunnevad üht Lu'd Kasinos?

Pandiv. Tunnete Lu'd?

I herra. Pole malle ositet!

II herra. Tänan ära!

Komiss. Mis põlotev huvi teil siis selle Lu

järgi on?

Pandiv. Teil veel põletavam, herra Komissaar, sest et teie peate takistama ühe tapmise!

Komiss. - Tahetakse Lu ära tappa?

Pandiv. Praegu - pea!

Komiss. Kellest siis?

Pandiv. Minust!

Komiss. Ega te purjus ole?

Pandiv. Pole võtnud veel tilkagi!

Komiss. Tähendab: Kasinos tahtsite Lu ära tappa?

Pandiv. Mitte Kasinos!

Komiss. Kus siis? Tänaval?

Pandiv. Ei - mitte!

Komiss. Noaga? Püstoliga?

Pandiv. Ei - ei!

Komiss. Jaa - kuidas teie siis tapate?

Pandiv. Kui ma teda ei leia - olen ma Lu tapnud!

Komiss. Seda ütelge veel kord.

Pandiv. Kui ma Lu'd ei leia - olen ma ta tapnud.

Komiss. - Minu mõistus seda küll ei võta kinni esimesel hoobil. Või ehk taipab keegi herradest?

I herra. Luidu olen ma kaunis selge aruga.

II herra. See lugu asetab kümnekordšelt Kasi-
nos'

Komiss. Soletage õige arusaadaval keelel, mida
tapmise alla ettekujutate'

Pandiv. (otsib sõnu - haarab taskusse).

Komiss. Mis sorite seal taskus? On teil vast
rely? (Politseinikule) Otsige läbi'

Politseinik. (teeb seda).

Tütar. Kas sa ei loia kirja?

Pandiv. Kões'

Polits. (kojissaarile) Mitte midagi'

Pandiv. (peaaegu tormakalt) Asi algab selle
frakiga, mis mul seljas. Lõuna aegu pannakse ta
panti - ühe herra poelt. Toma nahkkohver, kust
ta fraki väljavõtub, osutab herra ärareisu.

Frakil on plekid sees. Herra nimetab end Nie-
manniks. Nimi on vale - või on seda adress. Või -
mata teda kätte saada, kus end ütles elutsevat.

Pansioon Elvärus pole ühtki Niemanni nimelist'

(Tütrelle) Kas ei pärid me hoolega?

Tütar. Ieremaine kinnitas seda vändega.

Pandiv. Usna uskamapanevalt.

Komiss. Mis ühist on siis Niemanni plekitot

frakil Lu'ga?

Pandiv. Nüüd on Teil endal niit peos''

Komiss. Oo - meie juba taipame.

Pandiv. Plekid frakis tõukavadki laviini veerema. Ma tahan plekke välja võtta - lükkan kogemata täie bensii nipudeli ümber ja bensiiin ujutab fraki üle. Voodrini imbub niiskus. Ket-Katsun järele märgumist - hõaran taskust kirja - ka see ülevalatadress üleujutat, arapühit üheks ainsaks tindilaiguks. Adress on muutunud täitsa lugematuks - ja saatja poolt margitot ning unustusse jäänd kirja on võimata edasi toimetada''

Komiss. Muidugi avasite kirja ning lugesite ta läbi?

Pandiv. Teie väljendate seda, mis sündis - mis nõi sündima pidi'' - Nüüd lugege veel kirja tagajärgede pärast ma enam ei karda''

(annab temale kirja).

Komiss. (loeb)

Pandiv. (valvab rõõmust värisedes).

I herra. (politseinikule) Võib nii kaua üht sigaretti?

Polits. (eitab).

II herra. Mitte suitsetaja surmanuhtluse äh-

verdusel'

Komiss. (vaatab üles) Väikses loosis paremal loetsite lõpuks ülesleidmatu autori kirjast lahti saada ja siis otstarbeks tegite vastava toaleti - laenates omast pandilaost.

Pandiv. (ülemääraselt kinnitades) Täpp täpilt harutate kõik sõlmed lahti.

Komiss. Muidugi jäi loodet tulemus saavutamata. Sest lu ei sattunud enam oma mõeldud juhtumuse paika - Kasinosse. Vastuoksa, teie sattusite olukorda, mis teid lõpuks siia tõi.

Pandiv. See kõik on nii, sõnasõnalt teilt onestelt selgitat.

Komiss. Lugu on väga selge. Ma mõistan teie mõttekäiku, ses pole midagi tumejat.

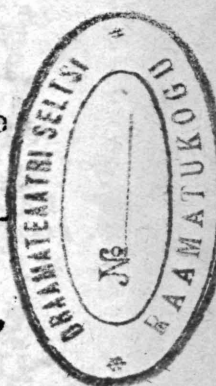
Pandiv. (lööb üliõnnelikuna käed kokku) Midagi tumejat!

Komiss. Müüd peate end süüdlaseks tapmises, sest et too preili sõda kirja kätte ei saa?

Pandiv. (noogutab sõnavõimetuna).
Komiss. Jaa - mis pean ma müüd teiega tegema?

Pean ma teid vangistama? Kuis kajutlete mu tegutsenist?

Pandiv. Kogu - politsei aparaadiga! Otsingud kõigis ulatusis: telefon - telegraaf! Otsingud lu (jürgi! Täiel jõul! Kus on Lu? Kõik muu - tub mõttetuks, kui mitte igauks igal ajal pole

valmis tegutsema, et päästa ühe ainsa inimese elu!!!

Komiss. (vaatab küsivalt ringi).

Pandiv. Mõelduvad minutid, kallid minutid! Ukski kiri maapeal polnud senni tähtsam kui see! Ta avab kurtides kõrvades uue kuulmise! Juhtumus kasvab hiigla sundmuseks - siin on nüüd igauks kohustet! - - Mina olen abitu üksik, minu vahendeist ei jatku - politseil on see manguasi. Oma harujaoskondadega linnas ja külas. Kunni viimase kirkani riigis. Neile peab asjast teatama. Kiri saab tuhatkordselt paljundet - lüüakse igale postile ja tahvli-tele. Lu loeb - ja elu avahob jälle kolmele inimesele: Lu'le - Niemannile ja mulle!!!

Komiss. (tütrelle) On teie isa juba varem interneerit? Hullumajas?

Pandiv. Arge lööge aega surnuks, herra

Komissaar! Ei ole veel midagi kadund - kiri ei ole ammune. Teatage hädaohust kõigile ametkondadele - telefonõrige kirja sisu - siin on teil telefon käepärast - (haarab selle järgi).

Komiss. Milleks ma oma telefoni tarvitan, on minu löbu! (lukkab Pandivõtja kää

tagasi) Kolm samaa comale.

Polits. (asetab Pandivõtja eemale.)

I herra. Imetlen selle ametniku kannatlikust.

II herra. Muinasjutulik enesevalitsemine!

Komiss. (lühkab kirja laua äärele) Selle pärast ärge kaavatage endile enam ühtki halli karva. Armastustragöödiad on nii palju tosinaid - kui igatüüpe pärast peaksime sadulasse hüppama - siis, oh sa armas jumal, lähenda surmatunnikest!

I herra. No siis alles oleks kukel kireda!

II herra. Iga armavalust vettehüppanu pärast.

Komiss. (esimesele herrale) Võtke oma mantel!

(Käsk. täitj. politseinikule) Kviitungi vastu ka tunnistajalt. Passid lasta otte näidata.
(Herrad legitimeerivad end asjalikult).

Komiss. (pandivõtjale) Siin on kiri. Oma ärikaart jätke aga siia - sel lool on veel tagajärgi teie suhtes - soovite veel midagi?

Pandiv. - - - Teie pole mind mõistnud. Ma teatan teile teadmisesest! See puutub teisse! Kas ei puutund see minusse? Ma maadlen ses märdisandi frakis mis tolgendab mu ümber kentsakalt - neelan pidukeigarite mõnitusi mis mind rüvetavad-tülitsevad valeliku pensiooni perenaisega - olen õigeti

valvel - sohin väriseses kalendrit püsti
lõppemisel - ma olen ainult veel seks, et
elada ligimese saatust' - Mind viletsat
kaltsnikku haaras see - ei ole teie mitte
samast verest ja lihast?' Puudub siis ühis-
huvi?' - Ma teatan roimast' Teie peate al-
gatama jälginise. On ju ometi sarnane seadus,
et ohvrit peab kaitsma. Peab ju ometi plaan-
nitset kuriteost teatama. Teie ei tohi ju
mind minu tahtmist vastu roimariks teha. Ja
teises järjekorras toda unustuslikku Niemanni.
Siin aga aitab politsei veel tagant''
Komiss. (sorib laekas).

Pandiv. Taevas ja pörgu pannakse liikuma
ühe varastet vaiba pärast - ühe jalgratta
pärast - tuhanded telefonid surisevad: võtke
varas' (kirja ühes võttes) - - Siin karjub
üks palavikus haige olovus abi järgi hädast
ja surmast - Teie korraldate oma kirjutus-
lauda ja ahnate kahe halbi kavaleeri nalju?

I herra. No kuulge -

Pandiv. (tütrelle) On parem oodata vihmaüht
käes kui lämbuda - siin - läpistikus. On selgund üv

üks asi: - peab juua olema nõbr-meelne, et omada

seiste linnade jaoks arusaamist. Meie kirja'

Tütar. - võtab kirja. Uhes Pandivõitjaga ära).

I herra. See ulatus juba haavamisse'

II herra. (komissaarile) Kui vajate tunnis-

tajaid - '

Komiss. Meie oleme siin karastet, minu her-
rad. Peaks näk peab olema meil politseinikel'

I herra. Ainus võimalik käsiteln'

II herra. Et jälle korda luua riigis'

Komiss. (noogutab).

Herrad. (kummardavad kontsi kokku lüües -

Polits. (jürgib).

Käsk.täitj. politz. (1888 aktikaane kinni -
ära)

Komiss. --(telefoncrib) -- Raskekaal? --

Kaks korda võresse löödud?... -- Vasem löualuu?

-- Kõhulöögiga knock - out?... -- Teate, see on

ainus võit, mis mind jaksab soojaks kütta. Peaks

üldse saama hüüdnaks: iguüks iguühe vastu -

knock - out'

.....
P e r i o d.

L u u s i v a l i t s u s e s .

Endine oluruum.

Franz Krüger najatab ootuses vastu lauda -
keerutades oma kübarat.

Lüüsiinspektori naine tuleb - aitöö
riietadega.

Insp.n. Luiset pole veel?

Franz Krüger. Kohe.

I.naine. Teid oodetakse lüüsil.

F.Krüger. Siis jookseme selle maa künne
minutiga!

I.naine. Peate väga töttama.

F.Krüger. Oleme noored' - lähete aida?

I.naine. Kevade ettevalmistused.

F.Krüger. Seal on kõikisugu tärkamist'

I.naine. Aeg saabub.

F.Krüger. Sellele kirjutan kolmekordselt alla.

I.naine. Teie särato kogu näolt.

F.Krüger. Belröömud Vesikiili sõiduks'

I.naine. Sellest ärge laske end ilma jätta'
(ära.) (Luise tuleb - heledais riideis).

F.Krüger. Juba töepoollest kevadlikult'

Luise. Keegi peab ju algama.

F.Krüger. Siis peab suvi saama muinasju-
tulik.

Luise. Miks arvate seda?

F. Krüg. Kui juba otte nii pillatakse?

Luise. Mähme nüüd.

F. Krüg. Kui palju kulub meil aega lüüsiini?

Luise. Oma veerandtundi.

Fr. Krüg. Sellest ei jatku.

Luise. Et olla õigel ajal kohal?

Fr. Krüg. Et öelda teile rohkem - mida te ise

juba kõik teate!

Luise. Mida?

Fr. Krüg. - - Ma armastan teid - - - Ma palun

teid tulla minu naiseks...

Luise. ?!

Fr. Krüg. Ma hakkasin jämedalt peale. Murrin kõigi uksepiitadega maija. Pean end ülal nagu üleannetu poiss - - aga - aga - toon teeb muusika. Olen halb moodsekant. Laulan jäledasti - - aga - aga - - teie olote minu olu möte. Muidu on elu lollus!

Luise. See on teie puhkeaja meeleolu - ja et teisi inimesi siin pole.

Fr. Krüg. Jumal tänat, et kord end pühenda võid ühele inimesele. Inimesele endas kõige enam. ollakse ja sügavamini kinnimaet kui aimad. Akki seisavad puud su ees - aja suliseb. Selle vastu tõrkuda on raske. Kui see mul pikapeale õnnestub,

siis aidake mind. Kinkige mulle elu. Uuna
isetult - ainult puhtast kristlikust ligimä-
se armastusest'

Luisse. Teie pole kinnimaet ega abitu. Te
ei vaja päästjat.

Fr. Krüg. Siis ilma altruismita - puhtast
egoismist'

Luisse. Seda on minul ka -
armastad mind - (haarab ta

Dr. Krüg. Sada-on-minul-ka--

~~Fr. Krükaissu)~~ Sind ei lase ma enam lahti''

ja kasvaks mul ka kakskümmend kätt - ei jatk

kuks neist, et hoida sind nagu ma sind hoida

tahaksin''

(suudleb Luiset) (Lüüsiinspektor tuleb - sei-
sab kui kinninaelutet.)

Luisse. Tema on siin - -

Fr. Krüg. (Lüüsiinspektorile) Sa kiirustad

liialt. Sa ei anna mulle mahti end kihlatagi.

Lüüsiinspekt. No seda ma ei oodand.

M e s r i i e.

V I I L L E V A A T U S .

Borsigi juures.

Sama eluruum. Rikkalikult kaot laud, sektipudelid. Neumann tuleb - Frakimantlis, tsilindris, käsivars täis lilli.

Neumann. (paneb lilled lauale. Ukse juure

tagasi) Ei etuge lahti - ma dekoreerin teile

meie võidupoole asjatundlikult. Andke siia!

(Võtab vastu uusi lillkimpe, mida ta ruttu toas laiali asetab. Ode suurel toaletis - Borsig ja Elsasser, rasvane bõrsemees, frakkides, tulevad)

Neumann. (osutes ümber ringi) Tuse - eks?

Elsasser. Rakseerigem õige, palju too lille-

äri oma täie poe eest sai.

Ode. Te teenite ju sellega. Teil ju tingi-

mata triiphooone aktsiad olemas.

Neum. (ära).

Elsasser. Kus nüüd mina lillelõhnaga -

Ode. Teie teenite alati. Veel magadeski!

Elsass. Mu laps - see on ainus, mis ma endal

le luban - (Neumann tagasi - frakis).

Borsig. Ma arvan; me oleme kõik rikkalikult

sekti ära teinud.

Elsass. Arist ei kõnele me enam mõnagi!

Neum. Ainult Arist kõneleme veel - ja üks-

nes Arist' Borsig - sokiiga! Inime - ei jaksa sa

pudelit lahtiinpista? Sa oled ka -

(avab pudeli - kallab sisse).

Borsig. Kohakättejultajks liig rumaal'

Neum. No näe' (tõistele - sektklaasi tões-
tes) Oli see menu?

Elsass. Kino on startind - (öele) - pai-
laps hiilgavas vormis. Elagu' (kõik joovad)

Neum. - - ajakirjandus võib tuua ainult
kiitvaid arvustusi. (Borsigile) Ma soovin hom-
me enne ühteteistkümneid kõik arvustused'

Borsig. Jooksupoiss'

Neum. Kuidas kujutate, herra Elsasser, meie
kino tulevikku?

Elsasser. Sest saab ilus äri - viskab tei-
le kolmele ilusa kapitaalikose sülle'

Neum. Teie ei kahtle selles?

Elsass. Kino asukoht - ilus sissesead - head
filmid meie diivaga -

Ode. See polnud üldse kellegi film - Kitsch'

Elsass. Teie pole mitte Kitsch, minu ingel -
uskuge mind'

Neum. Herra Elsasser väljendab oma veendu-
must meie ettevõtu kasulikkusest. Uhes punk-
tis on minu arvamine herra Elsasseri omale vas-
tu ja meie Stari omaga pari: filmide väärtust
peab tõstma'

Elsass. Olete peakoosoleku kokkukutsund või?

Neum. Teie märkate mu ürilist tooni?

Elsass. Nii siis tehke oma ettepanek.

Neum. Borsig - klaasid on tühjad'

Borsig. Kolner' (täidab).

Neum. Pooldan tsentralisatsiooni. Ettekanne

ja valmistus ühedu kätes'

Elsass. Filmivabrik.

Neum. Kui teie nõus ei ole - teeme seda kel-

legi teisega'

Ode. Siis - teeme seda kellegi teisega'

Elsass. (patsutades õe kätt) Teie ei tee se-
da mitte kellegi teisega - Elsasser laseb süda-
mel kõnelda' (Neumannile) Tulge homme ennelõunat
minu büroosse, seal paneme selle hobu rakkesse -
herra generaalidirektor' (töstab oma klaasi.

Neum. Teie mees, herra Elsasser' (Löövad
kokku - joovad. Borsigi poole klaasi tõstes) Her-
ra propagandadirektor' (õe poole - sumbutetult)
Teht?

Ode. (sosinal) Me läheme - - minu poole' -
(teistele) Ma olen pööraselt väsinud. Tänane õhtu
rointis mind liialt'

Elsass. Kuidas nii? Teie ei mängind ju oma-
ti - vaatasite ainult minu looshist etendust'

Ode. Trenjäär kulutab ikka mu närve. Sellest

ei taita publik midagi' - Teie auto, herra
Elsasser' (Neumannile) Teie viite mu koju.
Mul on minu generaaldirektoriga veel mõnda-
gi korralda. Vabandage mind tänaseks öhtuks -
järgmine kord olen täitsa teie teenistuses'

Elsass. (suudleb kätt) Ulejärgmine kord samuti?

Ode. Kindlasti' (Neumanniga ära).

Elsass. (Borsigile) On sel küünarnukid - sel
Neumannil. Kuidas tal need fraki varukad pingul
on - fenomenaalne. See on tüüp, mis läbi lööb.
Kui meie kõik saastas ja sõnnikus kõngeme, vilis-
tab niisugune veel pungis põsil riigihümni.
Et kino lux' Klapib? (Elsass. ja Borsig löövad
klaasid kokku.)

E e s r i e .

- 87 -
L u u s i v o l i t s u s e s .

Sama eluruum. Kaet pulmalaud.

Korvetoos pastor ja jutlustav hääli - jäädakse
vaid. Luise ja inspektorinaine - Franz Krüger,
inspektor, pastor mustades kuubedes, tulevad)
Pastor. Moodne maailm ei taha ju jumalasõ-

nast enam palju teada, aga mina jään selle juure,
et jumalasõnal ka penetanumale suurlinlaselegi on
midagi kaasa anda.

Fr. Krüger. Teil on õigus, herra pastor, meie
ei läind ju ka kiriklikust laulatusest mööda.

Pastor. Minul isiklikult on iga sellese tali-
tuse juures täitsa kindel tundmus, et abiellu omab
pühaduse üksnes Jeesuse Kristuse vaimust. Puu-
dub abiellul evangeelium, siis tõuseb sellest heo-
ne, mis juba omas aluspõhjas on vankur.

Luise. Ma tänan teid herra pastor.

Pastor. Nii siis veel kord: Jumala nimel
amen!

Lüüsiinsp. Millega pidu programmi esimene **puu**
punkt on läbi. Järgneb teine punkt: pidusööming -

Insp.naine. Vaimustav väljavaade!

Lüüsiinsp. Kolmas punkt: läbusõit Vesikiilil

F. Krüger. Soekord ei jätta ma sind ootama!

Lüüsiinsp. Neljaspunkt. Noorpaari ärasõit -

Pastor. Hõpooolest, korraldust ülichtrasti!

Lüüsiinsp. Tõpupunkt: mahajäätete tagasi-
pöörang haudvaiksesse Lüüsiivalitsusse.

Luisse. Võid viimaks ometi segamata vii-
bida oma tabelite kallal Vosikiili bensiini-
tarvitamise kohta!

Lüüsiinsp. (vaatab Luissele otsa. Siis võ-
tab vasemalt Franz Krügeri ja paremalt
oma naise käsivarre) Tulge: Franz - naine, Herr
pastor, kuulake pealt. Varastage oma kiriklik
süda ingliskannatusega. Tunnistan üles: siin
selle katuse all on sündinud häbiväärseid asju.

I.naine. (naerdes) Mida tahad sa siis uut
pihtida?

Lüüsiinsp. Ara riku mu kava. Uks patune
alistub!

Pastor. See algab ju hirmuäratavalt!

Lüüsiinsp. (osutes Luiset) Vaadake seda
neitsiduse õit. Luisse on tema nimi - minu kõr-
vus muutus see nimi muusikaks. Algas viiuli-
tega ja täitis terve orkestri oma ainsa too-
maga! (Akna taga kõlavad gitarrid ja viiulid)
(kohmetanult) Petavad mind minu kõrvad? On
see tõeliselt muusika?

I. Naine. (aknal) Händnoorsugu viiulite ja
linditet gitarridega.

Lüüsiinsp. Miski ei õnnestu mul, loegi mit-

te hiljaks jäänd armuvaldus!

Pastor. Oli see kogu teie päturegister?

I.naine. Juba kümme kord andeksant ja unustet

Lütsiinsp. (jookseb akna juure - avab järsku)

Poisid - tüdrukud, mägige üks pulmanarss - saate vahukooke!

(Pastor ja I.naine astuvad tema kõrvale akna alla).

Luisse. (Fr. Krüger käsivartes) Oled sa armukade?

Fr. Krüger. Kelle peale?

Luisse. (noogutades akna poole) Seal aknal.

Fr. Krüger. (tõmmates Luisse tugevasti enese vastu) Mitte kellegi peale maailmas karvaväärtki! (Nad sundlevad).

Lütsiinsp. (ümberpöördes - nähes paari - jälle akna poole pöördudes - oma naisel ümbert kinni võttes - hüüab välja). Sama viit lõpmatuseni!

M e s s i e.

Pandilao üks on avat.

Kohtuametnik, käes paberid, ja Pandi-
võt ja tulevad pandilaoast.

Kohtuametnik. On teil veel kusagil mujal

pante hoiul?

Pandivõt ja. Ainult pandilaoas'

Kohtuam. (vaatab ringi - nastub privaat -

ukse juure). Mis siin on?

Pandiv. Eraruum'

Kohtuam. (Avab ukse - vaatab sisse)

Pandiv. Sees olev isik minu tütar!

Kohtuam. (suleb jälle. Kohades pandi-

laua all) Laua all?

Pandiv. Mitte midagi'

Kohtuam. (paneb bensiinipudeli lauale)

Pandiv. Varem bensiin - müüd tühi'

Kohtuam. (sirgub) Andke mulle pandiraamatud.

Pandiv. (võtab nad puldist välja)..

Kohtuam. (võtab-loeteleb) Üks - kaks - kolm.

Väljaant pantkviitungid kunni number - (märgib

üles paberile) Pikendat pandid kunni number -

(märgib) Uletähtajalised pandid kunni number -
(märgib).

Pandiv. Igaraamat reoglipäraselt peet.

Kohtuam. (haarates teise paberi) Loen teile

ette kohtuatsuse lõpu. Alguse tegin teile teata-

vaks enne pandilao revideeringu ettevõtmist -

Pandiv. Ma pole unustand midagi!

Kohtuam. (lugedes) Ettetulnud pantasjade väärt-
tarvitus teeb edespärase pandivõtmistegevuse eba-
ustavaks. Mainit pandimaja suletakse tänasel kuu-
päeval ja omanikult võetakse kontsesioon ära.

Pantasjade kallal sündinud kahjud tulevad tasuda
pandiandjate hõudumiste järgi. Raamatud rekviiree-
ritakse ja pandiladu pitseeritakse. - Kirjutage
protokollile alla, te võite ka keelduda allakir-
jutamast.

Pandiv. Ma kirjutan alla! Kuhu?

Kohtuam. Siia. - Pitseerin nüüd pandilao.
(lukutab ukse - võtab võtme välja, pistab selle
tasku - kinnitab pitseri) Pitseri eemaldamine
või rikkumine trahvitakse seaduspäraselt.

Pandiv. Minu jaoks puudutamatu!

Kohtuam. Kõnulevate pantasjade väljaand
sünnib ühe määrat kohtuametniku läbi. Ma kinni-
tan uksele kuulutuse, mis sisaldab päeva ja tunni
silmapaistvalt lugemiseks!

Pandiv. ~~Kõik, mis seisab niivõimises -~~

Kohtuam. (paneb omad paberid kokku - astub
ukse juure - avab - kleebib pitserite-
ga kuulutuse uksele.)
Juhtumisel, kui varas väljaspool siin nimetat

aega varastet kasuka järel ilaub, on teie sellest teatada lähemale politsei jaoskonnale.

Pandiv. Kõik, mis seisab inimvõimises -

Kohtuam. (ära)

Pandiv. (suleb tooma järel ukse - ruttab eraukse juure - avab) Tule!
(Tütar tuleb).

Pandiv. (tagasi välisukse juure) Aita

mul ust lukustada!

Tütar. (järgib temale)

Pandiv. (toimides raskete riividega)

Viimane keer võtmega - raks' - murdub võtmekeel, suleme end ise - see sündigu' -
Nüüd raudkangid, need peavad vastu võimsamalt - ei logistu ühestki survest väljast. Need on alles riivkangid - Need juba peavad'' - - Mul ragisevad käsivarred.

Tütar. Mis sa kavatsed??

Pandiv. Vaatle enne seda toimingut. Kas on ta õnnestund. On pantser needit küllalt tüsedalt - rahnud kuhjund mägirängalt? - Ei ole enam mingit sissepääsu. Siin valitseb tuulevaikus ja - varsti hingamisvaikus'

Tütar. Kuis sa vaatad??

Pandiv. Kas sa ei tunne? Uksiolemise kallistavat hõngu? Kuis kitsuse avardamisel ruum

tühjoneb? Kas ei kaava tomisse mitte uus täide?

Kus oleme tõelikult? Sünges pandimajas. Ta ei ole seda mitte enam. Olen kaotanud oma ameti. Olen nüüdsest peale inime ilma kontsessioonita. Mis

on seesugusel enam otsida inimeste seas?

Tütar. (kogeledes) Et - sa võõrad pantasjad -?

Pandiv. See oli mu ochaustavus, mida pean nüüd kahjatsena. Vaata neid pitsereid'

Tütar. (vahib üksisilmi).

Pandiv. Väljas olen ma tombaldet petiseks - Sellekohane teadaanne on kleebit mu enda uksele.

Olen nüüd igale völlarooq'

Tütar. Sa pead - - hüüdma maailma poole -

Pandiv. Olen ma loiult vaikind? Kas ei kõnelend ma ügodalt - komissaari ees? Kõik sai ta aru - aga ta saatis mulle kohtu kaela. Tähendab, selle õiglusega peab olema küll hoopis iseäraline lugu. Ma ei taipa seda - aga ma alistun pitserritele - mis pand mu suu peale'

Tütar. Miski ei aita sind' -

Pandiv. Ära puuduta neid. See on kõvasti keelatud. Pisemgi pragu pitserrivapis avab tee vanglasse'

Tütar. (vaatab talle hirmununa otsa).

Pandiv. (noogutab) Nii kaugel oleme. Vang-

lasse või kerjama. Avatlev valik on meile jäet. Mille järgi haarata? (Nihkudes talle lähemale) Mille järgi haarata?? Sul - mul??

Mis on meile jäänd, millega varusta end eluks ajaks, mis ei valmista enam kulusid??

Tütar. Kõige - kolejam

Pandiv. Kõige kaunim! Leia seda ainult ant oludes - otsimisega see õnnestub, Vääriline on ülesanne! (Talutab ta kaasa - istub pandi-lauale ja tõmbab tütre enese kõrvale)

Tütar. Ma ei tea - mingit pääsu - - -

Pandiv. Sinu jaoks? Sa võiksid leida ülalpidamist õblemisega, masinäkirjutamisega - See tasub end - - aga sügavamal juurdlemisel

kaotaksid sa pinna!

Tütar. Juba nüüd - olen jõuetu - - -

Pandiv. Nii langeb see minu peale lämbu-tavalt. Vaevu neelan õhtku!

Tütar. - - - Tunnen endas kui sinagi see püütumust - - -

Pandiv. Et ma lu'd ei leidnud? Niemanni kätte ei saand? Li taband uht ega teist?

kiri kättetoimetamatult mu taskusse lamama jäi?

Tütar. Ses on süü - ja pole ka süüd - - -

Pandiv. Tuhmistasin adressi - sünnitasin kahjuroimarlike järeldustega.

ka hjuromerlikkude järjekäestega. Mik koriseb sel
minutil kusagil viimane hingetõmb - ma aitasin
üht inimkaela kinninõõrida. Arvad sa seda?

Tütar. Lõpuks siiski pime juhus - - -

Pandiv. Või toimotab ta seda nõõriga? Voodi-
linast keerutat kõiega? Hüppes ta kusagilt silla
käsipuult vette? Teeb seda mürgiga? Või gaasiga?
Magas ära oma ärkamise gaasivoolus - pea valla-
tet unelmast - õndsalikult?? Nii pidavat sündi-
ma gaasiabil üleminek surma ilma õuduseta' (küü-
nitab üle enese, avab mõllemad gaasikraanis ka-
heharalisel gaaslambitorul) Eks me seda näe' -

Tütar. (vaatab üles - lambipoole - pandivõt-
ja poole) Tahad sa - - ???

Pandiv. Lõhnab see mürgiselt? - Lõhnab see
inimeste järgi? Tõrgud sa minu vastu - enda vastu?

Tütar. (heitis käed tema ümber) Sa teled enam -
kui kõik, mis olemas' -

Pandiv. Meid kihutati koos koos kogu ring-
jooksu kestes - me ei tohi lõpulgi lahkumina.

Kas ei ütelnud ma seda ette? Hingehaaravad ainu-
sel ettenägematuist sündmusist?

Tütar. Lõhnoen ilviiras - -

Pandiv. Jula siin, kui teidsin mängund kirja.

Jultumus oli ju liig erinev seks, et see kergelt

lõpeks'

Tütar. Oleme mõlemad väsinud sest jahist.

Pandiv. Ja lisaneb vastikus inimeste kõvasüdamluse pärast. Kes oli valmis meid aidama? Kes hüppas omist roobastest ja kinnitas meie jõudu? ^{Ülbe} ~~Ülbe~~ ^{hoidumus} löustade naer - ja palgaks karistus ja leivatus - see on lõppsaavutus'

Tütar. Sinule - - minule - -'

Pandiv. Aga see see pole! Ma ei taha oma elamusega pettust mängida. - Mis tõeliselt püsib - mis saadab mind pöörasesse hääbumisse - tahan seda sulle öelda! - Siin istudes jääd kangeks - Laskugem põrandale ja toetugem vastu letti! (Teevad seda - istuvad maha).

Tütar. Kõnele veel minuga - -

Pandiv. Ma ei hakka inimesi saajatama. Ma ei söitle neid, et nad minu ettevõtule ei osutand suuremat huvi. Ma ei tunnegi seda enam. Ma kuulun pansiooni perenaise - komissaari - Kasiinokeigarite sarnaste inimeste karja ja kõigi nende hulka, kellel minuga oli kohtlemist. Ma ise arvan selle juhtumuse nende

eriskummalisuste hulka, mis kaovad hääletult. Ühe juhuse tõstsin tähtsaks, rohkem too kiri mu kätte ei nihutand - ja Lu ning Niemannid pärast ei tuksu mul ükski soon. Vaatan selle sündmuse peale naeratusega tagasi ja käsitlen ennast ise kui poolt tola. Sellega kaob see lugu mu mälest.

Tütar. Meile ei jää mingit tulevikku - - -

Pandiv. Ka mitte see! Ma ei tohi seda ülespuhuda põhjuseks, mis määrab meie saatuse. Võiks ju veel sajalt viisil end elust läbi lüüa, kui tahaks. Aga ma ei taha seda.

Tütar. Mis ajab siis viimsele sammule - - ?

Pandiv. Hirm ühe loetuse ees, millest ma niipea enam üle ei saaks!

Tütar. Mida võid sa enam kaotada?

Pandiv. Nägematu võidu imetaolisemast tundmusest - olla tegutsend ühe võõra inimese heaks! - Selles on minu juhtumuse mõte ja saavutus. Juhtumuse põhjustaja kaob, aga laine, mis ülespaiskus, vahutab hõbevalgema. Ma kuulsin oma ligimese häält - millele teised onad kõravad lukutasiä - Mina kuulsin teda! Minul kadus kurtlus - ma võisin kuulata mõlema kõrvaga! -

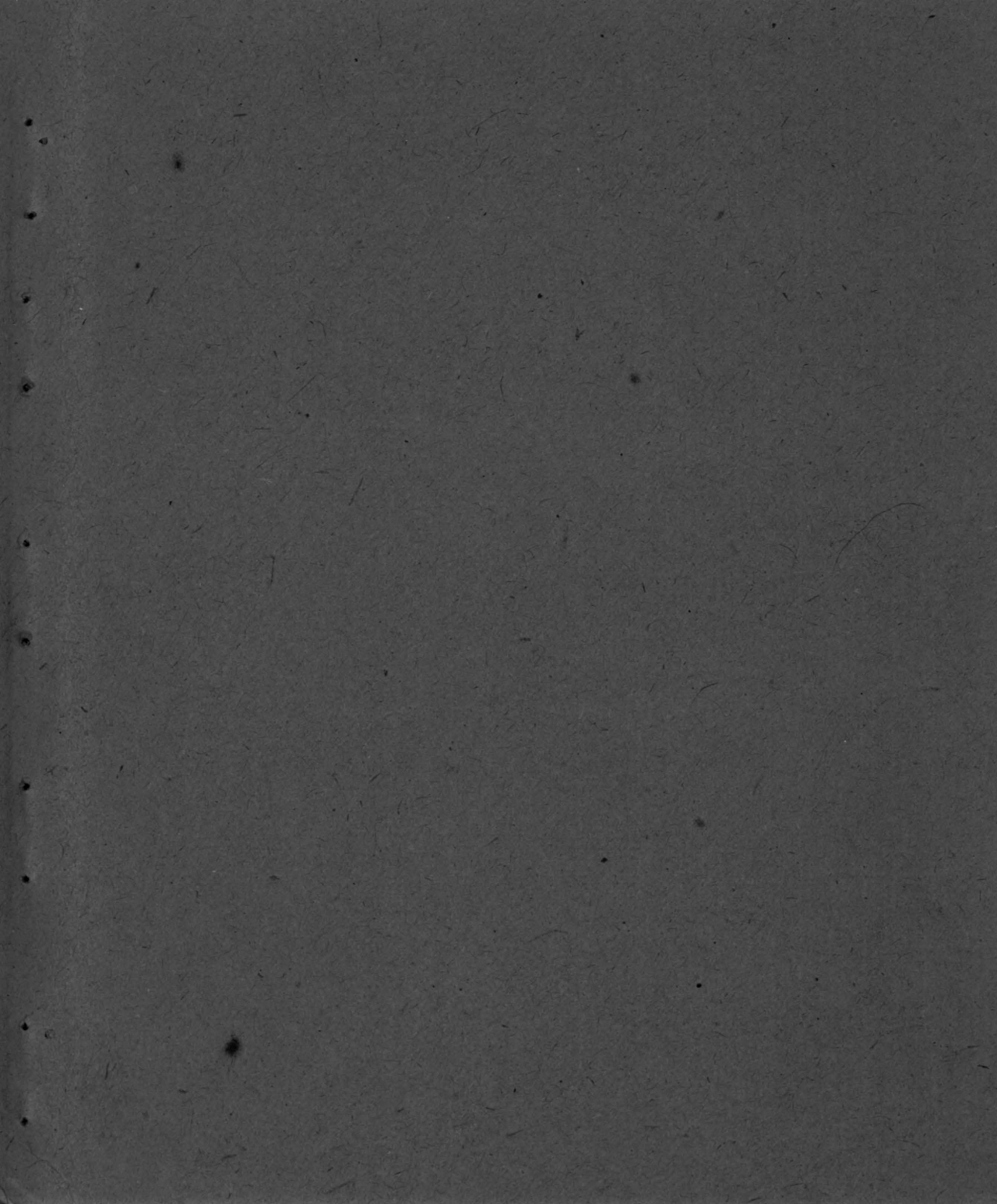
Peaa ma nad jälle laskma kinni mätta edespi-
dises elus? Elu mõõtmatuist toorusist ja ve-
ruseist lõõkidest - milledest mina kõige roh-
kem teada sain - siin minu pandimajas? Kas ei
tõstnud vihane sahkordus igapäev pead siin mi-
nu leti taga ja ei mässinud mind üleni ahmit-
sevva pöörisesse? - Minule pidi too kiri näp-
pu juhtuma - et saaksin haarat. Kas see ei
tõenda kõike? Mis nüüd juhtuda võis ühele
armetule pandivõtjale, kas ei pea see kordu-
ma? Tuhande - ja tuhandekordse paljundusega?
Minule maksab see täna mu elu - et kindlusta-
da minu omistust. On liig vara end väljajaga-
da - teised sökuvad seemne põrmu. Siin peab
olema kitsi - et mitte ärapillata - mis üks-
kord lõpuks on kõigi päralt' - - Või ei peä
mitte nii palju osavõtma ligema saatusest?? -
Ent kuidas on see siis võimalik, et tung sol-
leks - nii äkki välja murdev - on istutat
meie verre???? - - - - (tõmbab tütre kindlasti
oma käsivarte vāhele) Vaadake sinna roosapuna-
sesse täppi korstna kõrval - päiksejäänus -

ja är goda känd, om ena m - - - - -
- 20 -

Resriic.

----- 7 -----

SECRET

Ar 924
Kaiser, G.

